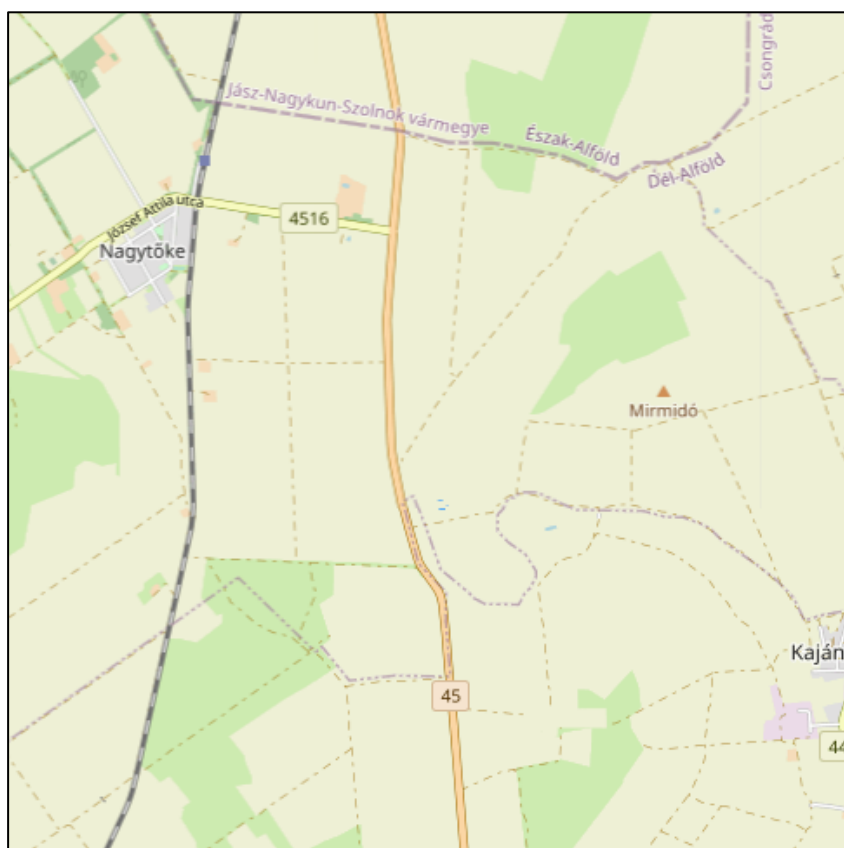

NAGYTŐKE KÖZSÉG

**CSONGRÁD MEGYE TERÜLETRENDEZÉSI TERV ÖVEZETI TERVLAPJAIN
MEGHATÁROZOTT 45. SZ. ORSZÁGOS FŐÚT NYOMVONALÁNAK
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI MÉLYSÉGŰ PONTOSÍTÁSA A 76/2009. (IV. 8.) KORM.
RENDELET SZERINTI TERÜLETRENDEZÉSI HATÓSÁGI ELJÁRÁS
LEFOLYTATÁSÁHOZ**

TERÜLETI (KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI, GAZDASÁGI) HATÁSVIZSGÁLAT

2023. május

NAGYTÓKE KÖZSÉG

TERÜLETI (KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI, GAZDASÁGI) HATÁSVIZSGÁLAT

AZ ORSZÁGOS TERÜLETRENDEZÉSI TERV ÉS
A CSONGRÁD MEGYE TERÜLETRENDEZÉSI TERV ÖVEZETI TERVLAPJAIN
MEGHATÁROZOTT 45. SZ. ORSZÁGOS FŐÚT NYOMVONALÁNAK TELEPÜLÉSRENDEZÉSI
MÉLYSÉGŰ PONTOSÍTÁSA A 76/2009. (IV. 8.) KORM. RENDELET SZERINTI
TERÜLETRENDEZÉSI HATÓSÁGI ELJÁRÁS LEFOLYTATÁSÁHOZ

Készítette az Euroil Zrt. az Unitef'83 Zrt. kezdeményezésére Nagytóke Község Önkormányzat megbízására:

Unitef'83 Zrt. projektvezető: Homola Zoltán

Nagytóke Község polgármestere: Szénászky Zsolt

Euroil Zrt. ügyvezető: Csajka Péter

Euroil Zrt. projektmenedzser: Dr. Tóth Melinda

Területrendező tervezők: Nemes Zoltán, okl. kertészmérnök
területrendező tervező
TR 01-2407
Dobos Ivett, okl. tájépítész mérnök
TR 01-5255

Munkatárs: Wittek Krisztina
okl. építészmérnök,
okl. városépítés -gazdálkodás szakmérnök
TT1 01-2382

Természetvédelem: Naturplan Mérnöki és Szolgáltató Vállalkozás, Szatymaz
Faggyas Szabolcs
környezetvédelmi, táj- és természetvédelmi szakértő
okl. geográfus, okl. természetvédelmi mérnök,
okl. környezetmérnök, zaj- és rezgésvédelmi szakmérnök
MMK: 06-01343, SZKV-1.1., 1.2., 1.3., 1.4., Sz-009/2009.

Régészet: Archeo-Art Bt.
Dr. Türk Attila régész
szakértői szám 2.3.1/575-6/2005
Vágner Zsolt, okl. régész
Osz: 459/2002

Budapest, 2023. május

NAGYTÓKE KÖZSÉG

TERÜLETI (KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI, GAZDASÁGI) HATÁSVIZSGÁLAT

AZ ORSZÁGOS TERÜLETRENDEZÉSI TERV ÉS
A CSONGRÁD MEGYE TERÜLETRENDEZÉSI TERV ÖVEZETI TERVLAPJAIN MEGHATÁROZOTT
45. SZ. ORSZÁGOS FŐÚT NYOMVONALÁNAK TELEPÜLÉSRENDEZÉSI MÉLYSÉGŰ
PONTOSÍTÁSA A 76/2009. (IV. 8.) KORM. RENDELET SZERINTI TERÜLETRENDEZÉSI
HATÓSÁGI ELJÁRÁS LEFOLYTATÁSÁHOZ

TARTALOMJEGYZÉK

1. ELŐZMÉNYEK, A MUNKA TÁRGYA
2. 45. SZ. ORSZÁGOS FŐÚT NYOMVONALÁNAK TELEPÜLÉSRENDEZÉSI MÉLYSÉGŰ
PONTOSÍTÁSA NAGYTÓKE KÖZIGAZGATÁSI TERÜLETÉN - TERVLAP
3. TERÜLETRENDEZÉSI ÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI VIZSGÁLAT ÉS MEGFELELTETÉS
4. HATÁSVIZSGÁLAT
  - a) Környezeti hatások
  - b) Társadalmi hatások
  - c) Gazdasági hatások
4. MELLÉKLETEK
  - 1) Tájékoztatás kérés és a Kőrös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság tájékoztatása
  - 2) 7. sz. emlékeztető – Tervegyeztetés 2022. 05. 03. Szentés

1. ELŐZMÉNYEK, A MUNKA TÁRGYA

Az Építési és Közlekedési Minisztérium (NIF Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő zártkörűen működő Részvénytársaság jogutódja közbeszerzési eljárás eredményeként szerződést kötött az UNITEF'83 Zrt.-vel a „45 sz. Kunszentmárton-Szentes-Hódmezővásárhely másodrendű főút 11,5 tonnás megerősítésére engedélyezési és kiviteli tervek készítése, szükséges engedélyek megszerzése” tárgyú projektre (PST kód: K045.02).

A tárgyi projekt „Az egyes közlekedésfejlesztési projektekkel összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról és az eljáró hatóságok kijelöléséről szóló 345/2012. (XII.6.) Korm. rendelet” 1. melléklet 1.2.131. pontja szerint nemzetgazdasági szempontból kiemelt projekt.

Ennek tartalma: a főút keresztmetszetét a 2x1 forgalmi sáv megtartása mellett az előírásoknak megfelelő szélességre növelése, burkolatának felújítása, párhuzamos kerékpárút, valamint a szükséges helyeken csomópontok kialakítása. Mivel az így kialakuló létesítmény nem helyezhető el teljeskörűen a közút számára jelenleg rendelkezésre álló területen, ezért idegen területek igénybevételére is sor kerül.

A tervezési terület a Duna-Tisza közén, Jász-Nagykun-Szolnok megyében, illetve Csongrád-Csanád megyében található. A projekt részét képező elkerülő út, illetve a burkolatmegerősítés és kerékpárút tervezés 7 település közigazgatási területét érinti: Kunszentmárton, Nagytőke, Szentes, Szegvár, Mindszent, Derekegyház, Hódmezővásárhely.

45 sz. főút Kunszentmárton-Szentes-Hódmezővásárhely szakasz 11,5 tonnás megerősítésére, valamint párhuzamos kerékpárút építésére vonatkozó Környezeti hatástanulmány alapján a Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály, Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztály által kiadott környezetvédelmi engedély (engedély száma: CS/Z02/07363-55/2022.)

Nagytőke Község nem rendelkezik településrendezési tervvel, ezért településrendezési terv hiányában Csongrád Megye területrendezési tervében meghatározott műszaki infrastruktúrahálózatok nyomvonalainak településrendezési mélységű pontosítására vonatkozó térségi területfelhasználási engedély kérelem benyújtása szükséges az előírt mellékletekkel együtt.

A 45 sz. főúttal párhuzamosan Kunszentmárton és Hódmezővásárhely között új kerékpárút kerül megtervezésre a meglévő kerékpárút szakaszok figyelembevételével, mely önállóan is megvalósítható.

A megrendelő által kapott adatszolgáltatás szerint az átadások évei :

45. sz. főút 0+000 – 49+344.13 km sz. között :	2032 év.
Kunszentmárton-Hódmezővásárhely kerékpárút:	2028 év.

A tárgyi feladat: *Nagytőke Község térségi szerkezeti tervben meghatározott műszaki infrastruktúrahálózatok nyomvonalainak településrendezési mélységű pontosítása, térségi területfelhasználási engedély kérelem és területi hatásvizsgálat elkészítése az alábbi projekt megvalósításához szükséges építésségi háttér megteremtése érdekében.*

A munkarészek kizárólag a fenti projekt által érintett és jogszabályok szerint körül határolt vagy előírt területre és munkarészekre készülnek. Ezen belül

- a. Területrendezési terv meghatározott műszaki infrastruktúrahálózatok nyomvonalainak településrendezési mélységű pontosítása
- b. térségi területfelhasználási engedély kérelem elkészítése
- c. várható területi hatások
  - környezeti
  - társadalmi
  - gazdasági

A területrendezési hatósági eljárás lefolytatásáról, és a területi hatásvizsgálat tartalmi követelményeiről a 76/2009. (IV. 8.) Kormányrendelet rendelkezik. A területi (környezeti, társadalmi és gazdasági) hatásvizsgálat a 76/2009. (IV. 8.) Korm. rendelet 1. számú melléklete szerinti tartalommal készült el.

Az alátámasztó szakági munkarészek a Projekt keretében elkészült szakmai anyag felhasználásával készülnek.

Az UNITEF'83 Zrt. a tervezett megoldásokat korábban többször egyeztetette Nagytőke Önkormányzatával, illetve az általuk delegált személyekkel. Nagytőke község polgármestere a Szentesen történt egyeztetés alkalmával 2022. május 3-án a nagytőkei szakasz munkaközi tervének ismertetését elfogadta, észrevételt nem tett.

UNITEF'83 Zrt. adatszolgáltatása:

1. Környezeti hatástanulmány, a 45. sz. főúton tervezett beavatkozás Cs/Z02/07363-55/2022. sz. 2022. december 9-én kiadott környezetvédelmi engedéllyel rendelkezik.
2. Előzetes Régészeti Dokumentáció (ERD).
3. Tervezett kisajátítási vonal. (Terület-igénybevételi terv)
4. Munkaközi úttervek, növénytelepítési (és fakivágási) terv
5. Egyeztetések jegyzőkönyvei, emlékeztetői.

Az eljárás „A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény” alapján „A területrendezési hatósági eljárásokról szóló 76/2009. (IV. 8.) Korm. rendelet” 3. § (1) a) pontja szerinti eljárással történik.

A tervezett létesítmények idegen területeket érintenek. A szükséges területek megvásárlásához az engedélyezési szakági tervek figyelembevételével terület-igénybevételi terv készült.

Nagytőke község Csongrád-Csanád megye legészakibb részén fekszik Szentes és Kunszentmárton között a 45. sz. útról a 4516. számú összekötő úton közelíthető meg, a Szentesi járáshoz tartozik. Területe 54,68 km², népessége 399 fő (2019). Nagytőkét Szentes, Kunszentmárton és Szelevény települések határolják.

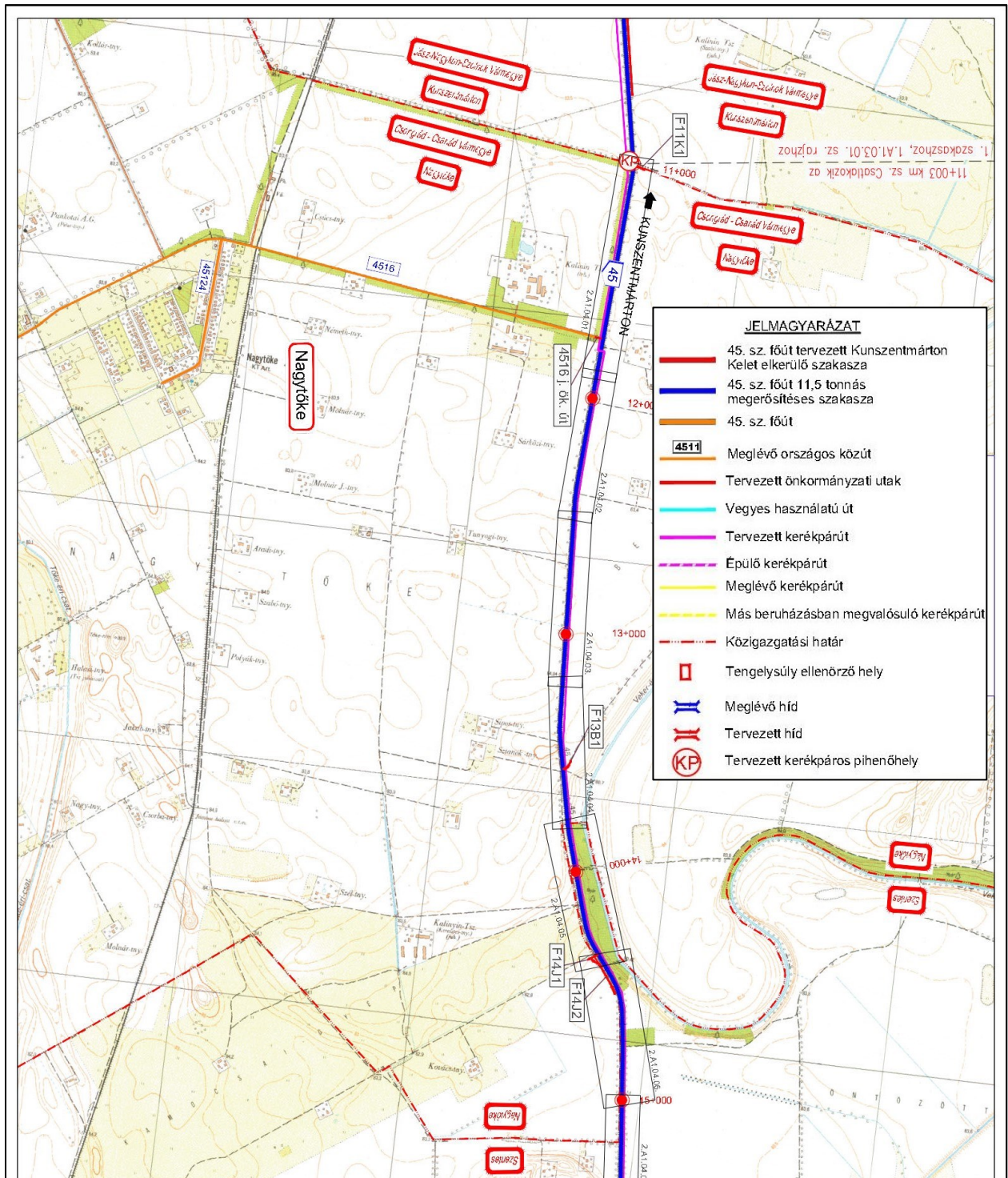
A településen keresztül halad a MÁV 130-as számú Szolnok-Hódmezővásárhely-Makó vasútvonala, a településen a Nagytőke vasútállomásnál áll meg.

Nagytőke község a Tőke-ér, a Veker-ér és a Körös által határolt volt ártéri területen helyezkedik el. Nagytőke a korai időktől lakott hely, amelyet tanúsítanak a határában feltárt honfoglalás kori és kora Árpád-kori temetők. Anonymus krónikája szerint a honfoglaláskor Ond vezér és fia Ete nemzetsége népesítette be a későbbi Csongrád vármegye, benne Tőke (a mai Nagytőke) területét. A környék első birtokosa feltehetően az Ond törzséből származó Bor-Kalán nemzetség volt, közelebből a nemzetséghez tartozó Tőke család, amely közeli rokonságban állt a Szent Pósa famíliával. A hagyomány szerint a korabeli falu a Tőke család nevét örökölte meg. A történelem több hadjárata végigsöpört a vidéken, Tőke mindig meg tudott újulni. A XVIII. század elején az egykor virágzó Tőke falu pusztaként (praedium) tűnik fel az oklevelekben. A terület és a tanyasi lakosság ezt követően Szentes közigazgatási területéhez tartozott, majd 1952-ben önálló község lett.

A település természeti értékekben gazdag, melyeket a Körös folyó közelsége és ártere, a tanyák látványa és a védetté nyilvánított Magyartés - Zalota tájegység közelsége együttesen ad. A természetes állapotban fennmaradt, egyedülállóan gazdag növényi és állati élővilággal rendelkező ártéri erdőterületek, ligetek, erdők, galériaerdők, vizes rétek és morotvák mellett az állattani értékek köre is rendkívül széles.

ORTOFOTÓ: A 45. sz. másodrendű főút észak-dél irányban halad keresztül Nagytőke külterületén.

Átnézeti helyszínrajz:

A 45 sz. főút Nagytőke közigazgatási területét érintő szakasza a 2. tervezési szakasz északi része, mely a Vármegye határtól a 11+003 km szelvénytől (Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye és Csongrád-Csanád Vármegye határa) Szentés északi részén a 22+685 km szelvényig tart.

A kerékpárút a meglévő, burkolatmegerősítésre kerülő 45 sz főút nyugati oldalán halad a megyehatár és a 4516 bekötőút között, majd a főút keleti oldalán halad tovább Szentés felé.

2. TERÜLETRENDEZÉSI ÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI VIZSGÁLAT ÉS MEGFELELTETÉS

A 45.- sz főút Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvényben (MaTrT) és Csongrád Megye Területrendezési tervében

A MaTrT a 45. sz. utat, mint meglévő szakaszt említi és ábrázolja.

4/1. melléklet a 2018. évi CXXXIX. törvényhez

Az országos közúthálózat távlati gyorsforgalmi és főúti elemei, valamint a fővárosi térszerkezetet meghatározó főutak

(A térség e mellékletben a település közigazgatási területét és annak 10 kilométeres környezetét jelenti)

3. Távlati főutak

3.1. Meglévő szakaszok:

61.	45. sz. főút: Kunszentmárton (44. sz. főút) – Szentes – Hódmezővásárhely (47. sz. főút)
------------	--

Csongrád Megye Területrendezési Tervéről szóló 4/2020. (V. 22.) önkormányzati rendelet a 45. sz. utat, mint meglévő szakaszt említi és ábrázolja.

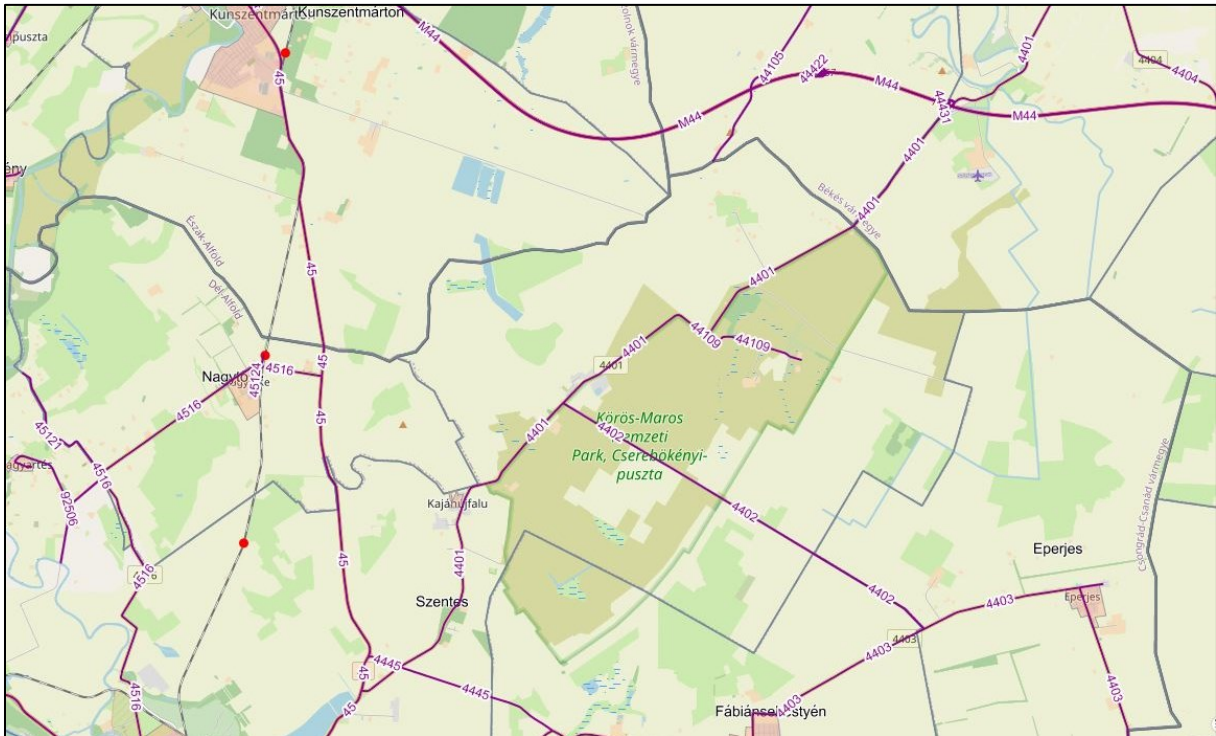
3. 2. MELLÉKLET A 4/2020. (V. 22.) ÖNKORMÁNYZATI RENDELETHEZ:

ORSZÁGOS ÉS TÉRSÉGI JELENTŐSÉGŰ MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA-HÁLÓZATOK ÉS EGYEDI ÉPÍTMÉNYEK TÉRBELI RENDJE SZEMPONTJÁBÓL MEGHATÁROZÓ TELEPÜLÉSEK

(Főutak, tervezett nagysebességű vasútvonal esetén a település közigazgatási területét és annak 10 kilométeres környezetét jelenti)

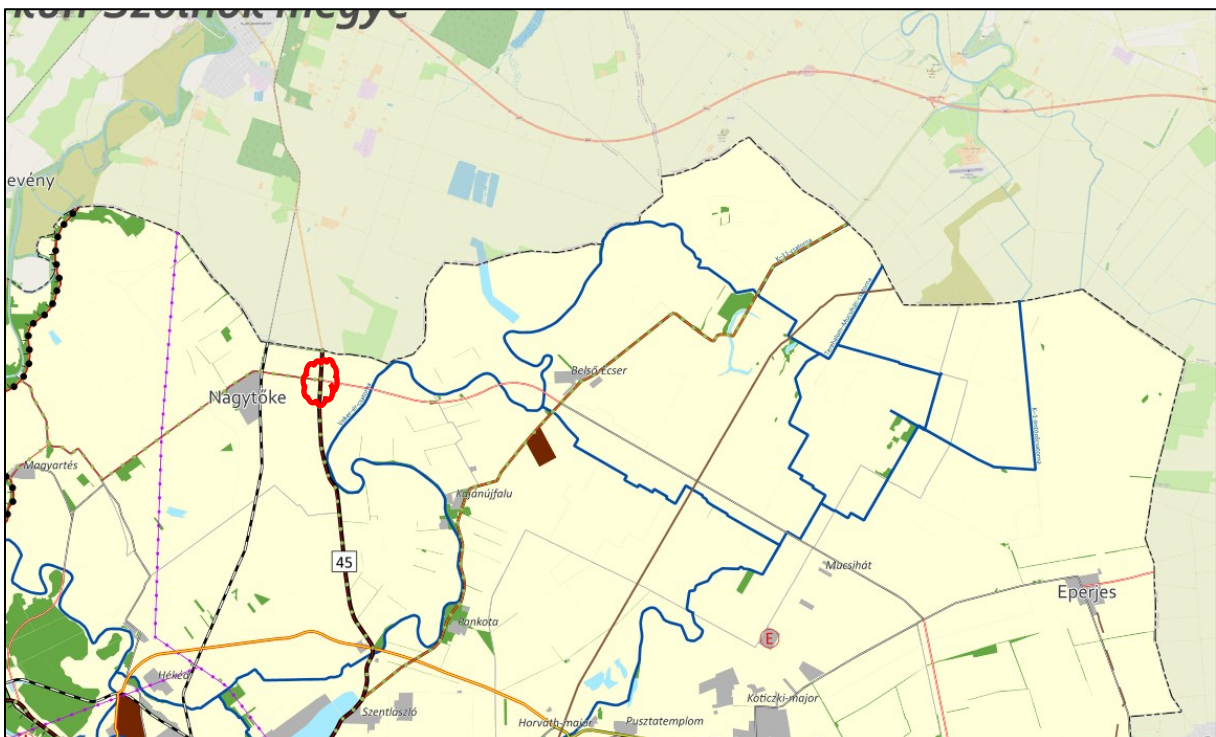
A) A megyét érintő országos jelentőségű elemek		
3.	Főút	<p>Meglévő elemek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 5. sz. főút: (Budapest – Dabas – Kecskemét – Kiskunfélegyháza) – Szeged – Röske – (Szerbia) - 43. sz. főút: Szeged (5. sz. főút) – Makó – Nagylak – (Románia) - 430. sz. főút: Makó (M43) – Makó (43. sz. főút) - 431. sz. főút: Kiszombor (43. sz. főút) – (Románia) - 45. sz. főút: (Kunszentmárton (44. sz. főút) – Szentes – Hódmezővásárhely (47. sz. főút) - 451. sz. főút: (Kiskunfélegyháza (5. sz. főút)) – Csongrád – Szentes (45. sz. főút) - 47. sz. főút: (Debrecen (4. sz. főút) – Berettyóújfalu – Mezőberény – Békéscsaba) – Hódmezővásárhely – Szeged - 55. sz. főút: Szeged (5. sz. főút) – (Baja – Bátaszék (M6)) -

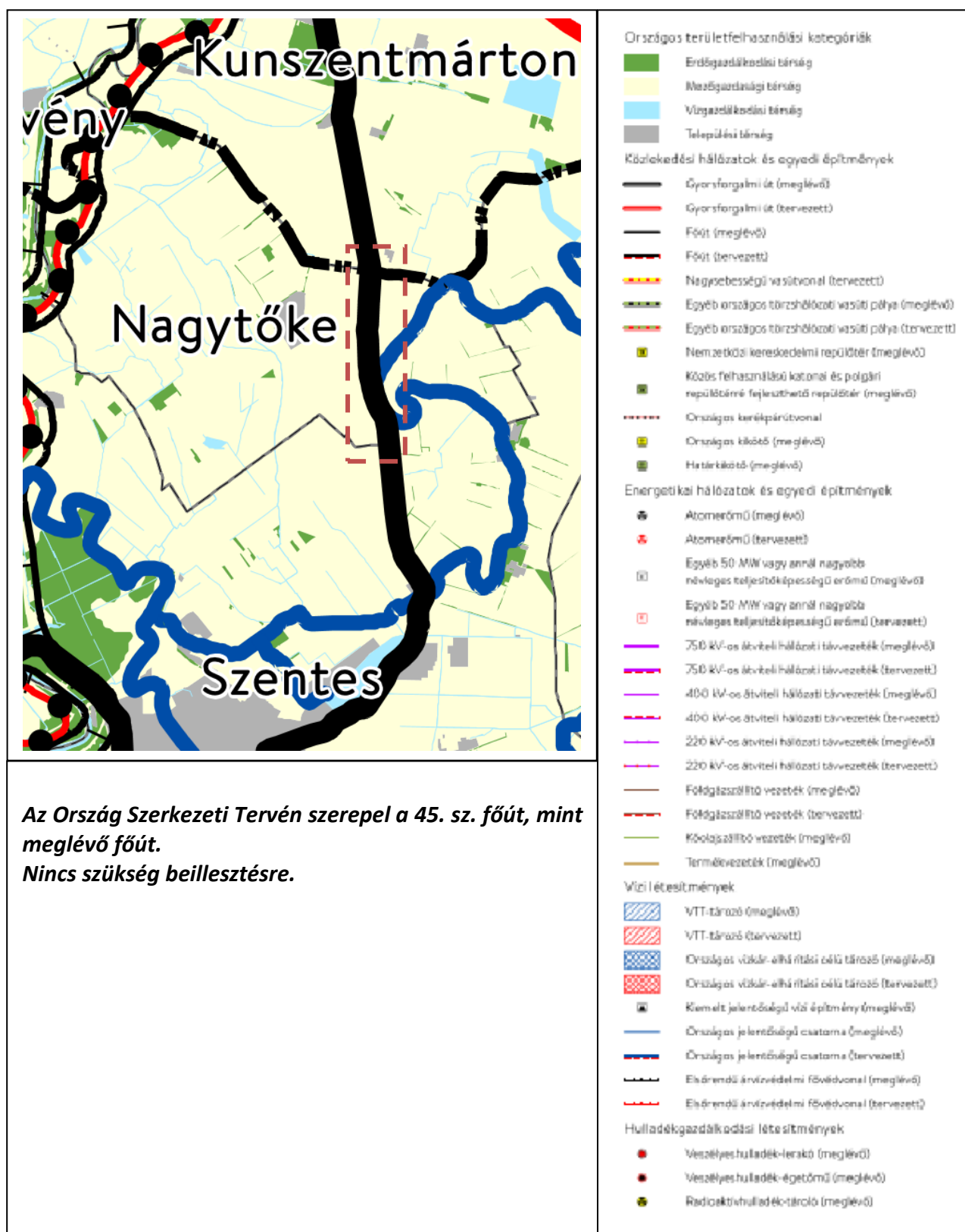
A 45. sz. út felújításának terve nem tartalmazza a Nagytőkei csomópontból keleti irányba futó, a 4016 j. út folytatását a 4401 j. Szentés – Szarvas összekötő út és a 4402 j. út csomópontjába futó összekötő út indulását. Az út megépülésével Magyartés és Nagytőke felől lényegesen kedvezőbben közelíthető meg Békésszentandrás, Szarvas, valamint az M44 autópályát elérve Kondoros, majd Békéscsaba.

KIRA Közlekedési Információs Rendszer és Adatbázis

Ezt a kapcsolatot tartalmazza Csongrád Megye területrendezési terve: „A megyei mellékúthálózat kiépítetlen szakaszainak megvalósítása és hiányzó településközi kapcsolatainak javaslata - Nagytőke -Fábiánsebestyén a 4402. j. útmeghosszabbítása”.

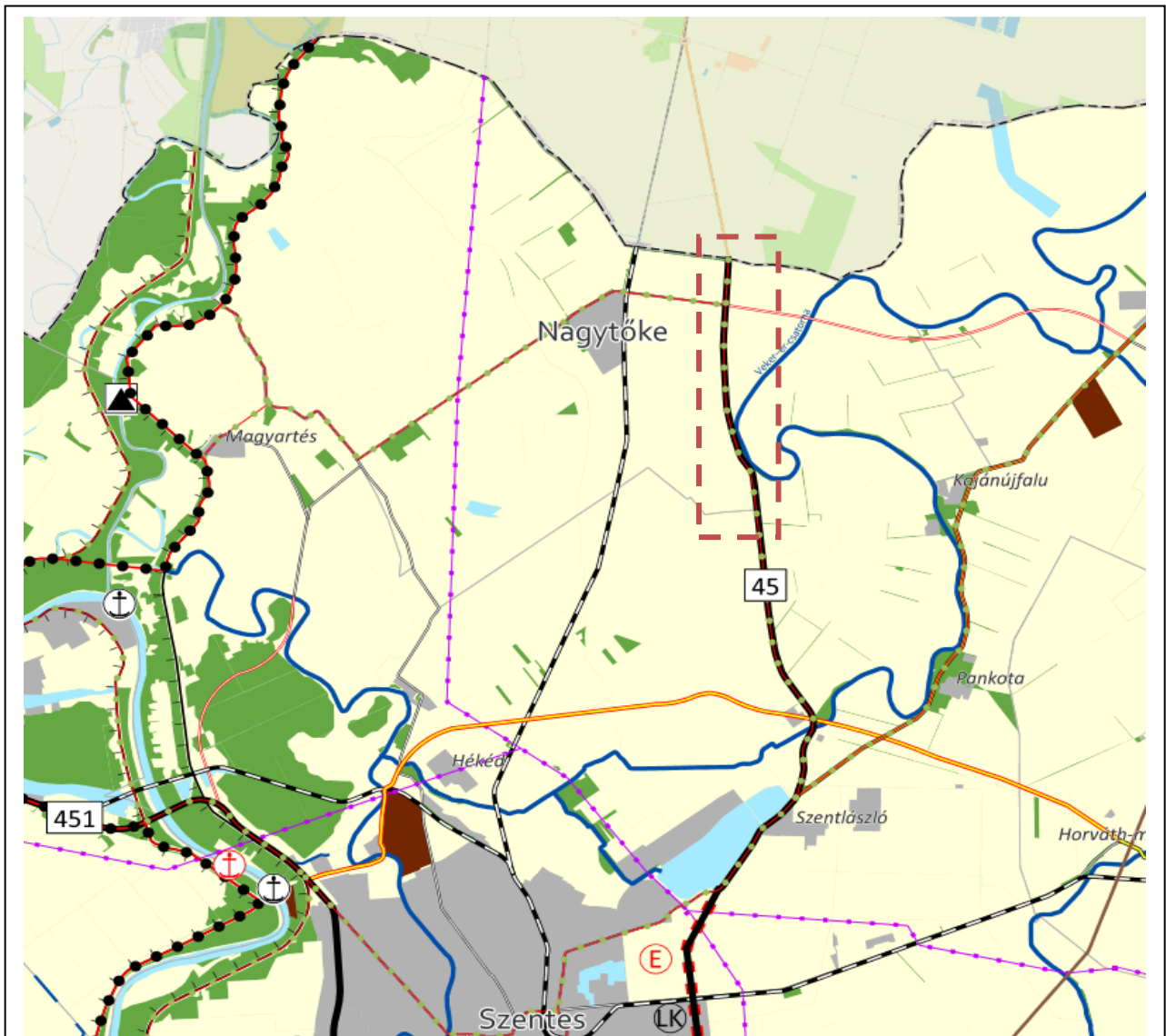

Az Ország Szerkezeti Terve Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló **2018. évi CXXXIX. Tv.****2. melléklet a 2018. évi CXXXIX. törvényhez**

Csongrád Megye Szerkezeti terve

Csongrád Megyei Közgyűlés elnökének **4/2020. (V. 22.)** önkormányzati rendelete Csongrád Megye Területrendezési Tervéről

JELMAGYARÁZAT**Térségi területfelhasználási kategóriák**

- Erdőgazdálkodási térség
- Mezőgazdasági térség
- Vízgazdálkodási térség
- Települési térség
- Sajátos területfelhasználású térség

Műszaki infrastruktúra elemei**Országos jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatok és egyedi építmények**

- Gyorsforgalmi út - meglévő
- Gyorsforgalmi út - tervezett
- Főút - meglévő
- Főút - tervezett
- Nagysebességű vasútvonal - tervezett
- Országos törzshálózati vasúti pálya - meglévő
- Országos törzshálózati vasúti pálya - tervezett
- Országos kerékpárútvonal - tervezett
- 400 kV-os átviteli hálózati távvezeték - meglévő
- 400 kV-os átviteli hálózati távvezeték - tervezett
- 220 kV-os átviteli hálózati távvezeték - meglévő
- Földgázszállító vezeték - meglévő
- Földgázszállító vezeték - tervezett
- Kőolajszállító vezeték - meglévő
- Országos jelentőségű csatorna - meglévő
- Elsőrendű árvízvédelmi fővédvonal - meglévő
- Országos kikötő - meglévő
- Határkikötő - meglévő
- Egyéb 50 MW vagy annál nagyobb névleges teljesítményű erőmű - tervezett

- Kiemelt jelentőségű vízi építmény - meglévő
- VTT-tározó - tervezett

Térségi jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatok és egyedi építmények

- Térségi szerepű összekötő út - meglévő
- Térségi szerepű összekötő út - tervezett
- Egyéb mellékút - meglévő
- Egyéb mellékút - tervezett
- Országos vasúti mellékvonal - meglévő
- Országos vasúti mellékvonal - tervezett
- Térségi kerékpárútvonal - tervezett
- Térségi csatorna - meglévő
- Térségi ellátást biztosító 132 kV-os elosztó hálózat - meglévő

- Földgázvezeték - meglévő
- Földgázvezeték - tervezett
- Térségi repülőtér - meglévő
- Térségi kikötő - meglévő
- Térségi kikötő - tervezett
- Kompátkelőhely - meglévő
- Térségi logisztikai központ - meglévő
- 5-50 MW névleges teljesítményű erőmű - meglévő
- 5-50 MW névleges teljesítményű erőmű - tervezett
- Térségi hulladékkezelő - meglévő

Alaptérképi elemek

- Országhatár
- Megyehatár
- Település közigazgatási határa

Csongrád Megye Szerkezeti terve szerepel a 45. sz. főútn, mint meglévő főút, valamint tervezett térségi kerékpárútvonal. Nincs szükség beillesztésre.

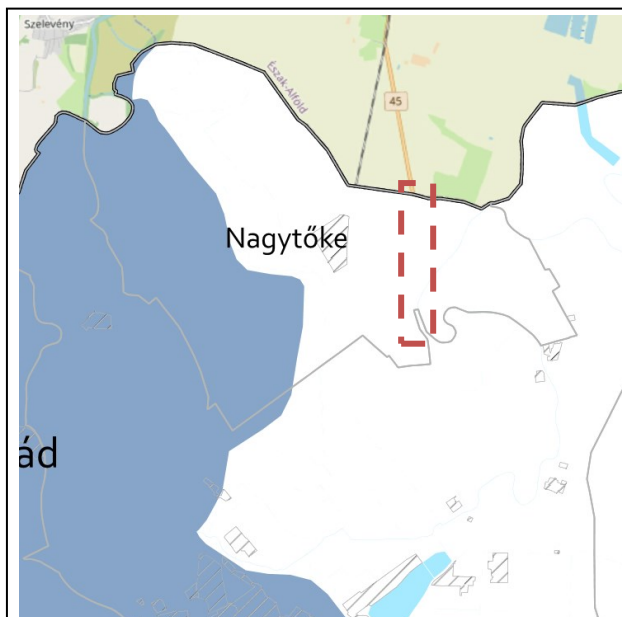
A 45. sz. főútról Nagytőke területén leágazik a sz. út Nagytőke belterülete, majd Magyartés irányába. Ebből a kereszteződésből indul egy tervezett út keleti irányba Cserebökény felé.

Térségi övezetek

Lehatárolás CsMTrt melléklet	Övezet	Rendelkezés	Érintettség	45. sz. főút érintettsége
3.1.	Ökológiai hálózat magterületének övezete	Trtv. 25.§	+	-
	Ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete	Trtv. 26.§	+	-
	Ökológiai hálózat pufferterületének övezete	Trtv. 27.§	+	+
3.2.	Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete	Trtv. 28.§	-	-
	Jó termőhelyi adottságú szántók övezete	MvM rendelet 2.§	-	-
3.3.	Erdők övezete	Trtv. 29-30.§	+	-
	Erdőtelepítésre javasolt terület övezete	MvM rendelet 3.§	-	-
3.4.	Tájképvédelmi terület övezete	MvM rendelet 4.§	+	-
3.5.	Világörökségi és világörökségi várományos területek övezete	Trtv. 31.§	-	x
3.6.	Vízminőség-védelmi terület övezete	MvM rendelet 5.§	+	-
3.7.	Nagyvízi meder övezete	MvM rendelet 6.§	+	-
	VTT-tározók övezete	Trtv. 29-30.§	-	x
3.8.	Honvédelmi és katonai célú terület övezete	Trtv. 32.§	-	-
3.9.	Ásványi nyersanyagvagyon övezete	MvM rendelet 8.§	-	-
3.10.	Rendszeresen belvízjárta terület övezete	MvM rendelet 9.§	-	-
3.11.	Tanyás területek övezete	MvM rendelet 10.§	+	+
3.12.	Nemzetközi hármashatár menti városhálózati csomópont térség övezete	CsMTrt 6.§	-	x
3.13.	Térszerkezeti szempontból jelentős térszervező települések övezete	CsMTrt 7-10.§	-	x
3.14.	Egyedi mezőgazdasági és tájgazdálkodási övezetek - Nagytáblás, intenzív termőtáj övezete	CsMTrt 11-15.§	+	+
	Egyedi mezőgazdasági és tájgazdálkodási övezetek - Jó természetességi állapotú mezőgazdasági terület övezete		+	+
	Egyedi mezőgazdasági és tájgazdálkodási övezetek - Homokhátsági vegyes tájgazdálkodási terület övezete			
	Egyedi mezőgazdasági és tájgazdálkodási övezetek - Ártéri komplex tájgazdálkodás övezete		+	-
3.15.	Hagyományos gyümölcsstermesztési térség övezete	CsMTrt 16.§	-	x
3.16.	Szőlő termőhelyi kataszteri I. és II. osztályú terület övezete	CsMTrt 17.§	-	x

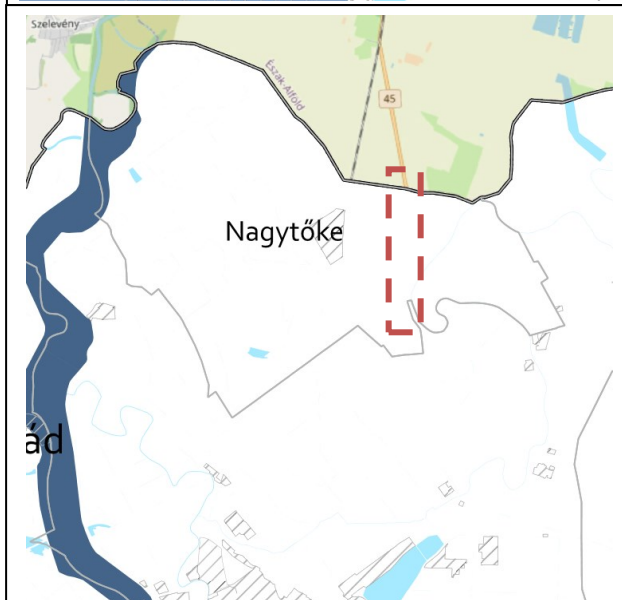
	<p>3.1. Országos ökológiai hálózat övezetei</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Ökológiai hálózat magterületének övezete ■ Ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete ■ Ökológiai hálózat pufferterületének övezete <p>A Trtv. 25.-27. § rendelkezik az ökológiai hálózat magterületének, ökológiai folyosójának, pufferterületének övezetei vonatkozásában.</p> <p>27. § (1) Az ökológiai hálózat pufferterületének övezetében csak olyan vármegyei területfelhasználási kategória és vármegyei övezet, valamint a településrendezési tervben olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete, ökológiai folyosója és pufferterülete övezetek természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem károsítja.</p> <p>A 45. sz. út az ökológiai hálózat mellett halad el.</p>
	<p>3.3. Erdők és erdőtelepítésre javasolt terület övezetei</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Erdők övezete ■ Erdőtelepítésre javasolt terület övezete <p>A Trtv. 29-30. § rendelkezik az erdők övezete vonatkozásában.</p> <p>29. § Az erdők övezetébe tartozó területeket az adott településnek a településrendezési tervében legalább 95%-ban erdőterület övezetbe kell sorolnia.</p> <p>A 45. sz. út az erdők övezetét érinti.</p>
	<p>3.4. Tájképvédelmi terület övezete</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Tájképvédelmi terület övezete <p>A 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet. 4.§ rendelkezik a tájképvédelmi terület övezete vonatkozásában.</p> <p>A 45. sz. út a tájképvédelmi terület övezetét nem érinti.</p>

3.6. Vízminőség-védelmi terület övezete

A **9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet. 5.§** rendelkezik az vízminőség-védelmi terület övezete vonatkozásában, valamint a Csongrád Megyei Közgyűlés elnökének Csongrád Megye Területrendezési Tervéről szóló **4/2020. (V. 22.) önkormányzati rendelete 4.§.**

A 45. sz. út a vízminőség-védelmi terület övezetét nem érinti.

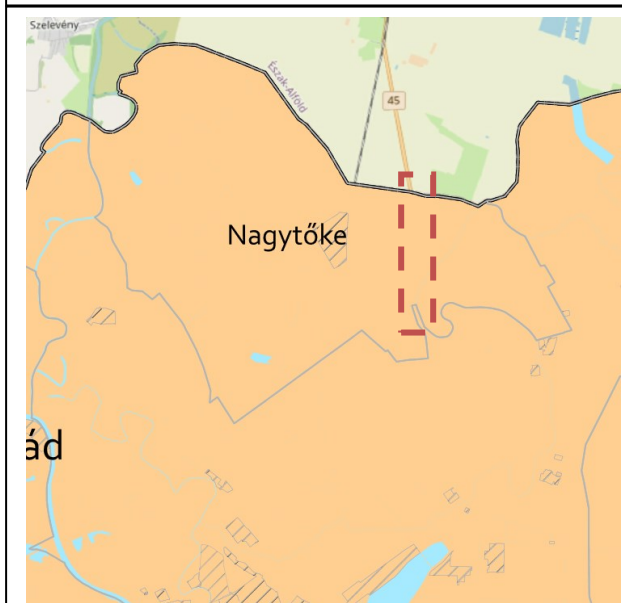
3.7. Nagyvízi meder és VTT-tározók övezetei

 Nagyvízi meder övezete

 VTT-tározók övezete

A **9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet. 6.§** rendelkezik a nagyvízi meder, a **7.§** a VTT tározók övezetei vonatkozásában.

A 45. sz. út a Nagyvízi meder és VTT-tározók övezeteit nem érinti.

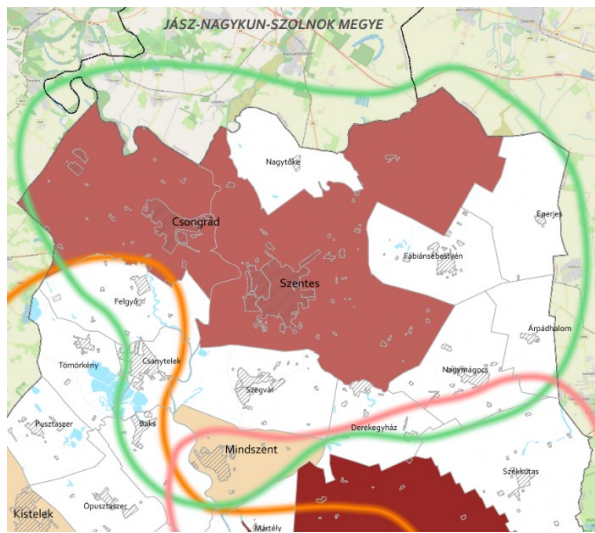
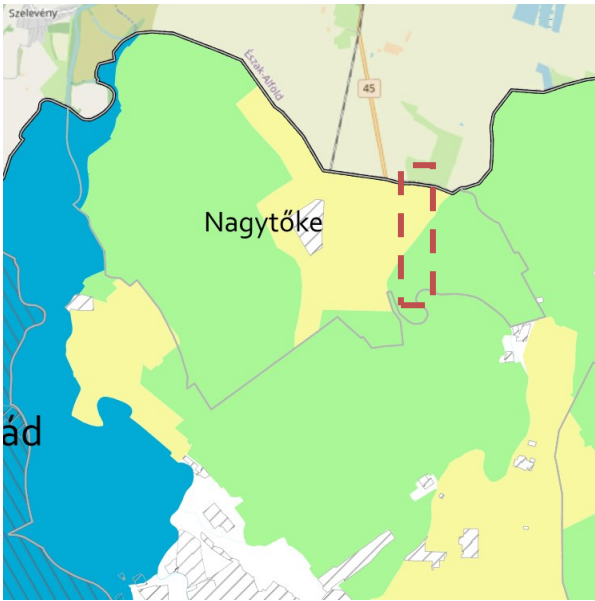

3.11. Tanyás területek övezete

A **9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet. 10.§** rendelkezik a tanyás terület övezete vonatkozásában.

Nagytőke a környező településekkel együtt beletartozik a tanyás terület övezetébe.

A 45. sz. út közvetlenül nem érint tanyákat, nem befolyásolják a tanyán folyó gazdálkodás, lakást.

	<p>3.13. Térszerkezeti szempontból jelentős térszervező települések övezete</p> <ul style="list-style-type: none"> Regionális jelentőségű térszervező város Térségi jelentőségű térszervező város Egyéb térszervező település <p>Tájékoztató elemek Városok térben és időben változó hatásterülete</p> <ul style="list-style-type: none"> Makó Szeged Csanádpalota Csongrád - Szentes Hódmezővásárhely <p><i>Nagytóke Szentes és Csongrád hatásterületének része. A 45. sz. út Szentessel erősíti a kapcsolatot.</i></p>
	<p>3.14. Egyedi mezőgazdasági és tájgazdálkodási övezetek:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nagytáblás, intenzív termőtáj övezete Jó természetességi állapotú mezőgazdasági terület övezete Homokhátsági vegyes tájgazdálkodási terület övezete Ártéri komplex tájgazdálkodás övezete <p>Csongrád Megye területrendezési tervéről szóló 4/2020. (V. 22.) rendelet 11-15. § rendelkezik az egyedi mezőgazdasági és tájgazdálkodási övezetek vonatkozásában.</p> <p><i>A 45. sz. út Nagytóke területén a Nagytáblás intenzív termőtáj övezetet és a jó természeti állapotú mezőgazdasági terület övezetét érinti. AZ út nyomvonala nem változik.</i></p>

Összefoglalóan megállapítható, hogy a 45. sz. másodrendű főút nyomvonalának településrendezési terv mélységű pontosítása

- nem ellentétes az OTrT és a CsMTrT elhatározásaival, célkitűzéseivel,
- összhangban vannak az Csongrád-Csanád Vármegye településfejlesztési, településrendezési elhatározásaival.

Az érintett település rendezése, térbeli fejlődési lehetősége

Nagytóke fejlődési lehetőségeit nagy mértékben javíthatja a 45. sz. főút korszerűsítése, mely a település közlekedését javítja déli irányba Szentes – Hódmezővásárhely – Szeged felé, északi irányba Kunszentmárton és az M44 autópályán keresztül Kecskemét és Budapest felé.

A területrendezési tervben elérni kívánt területrendezési célok és összefüggések:

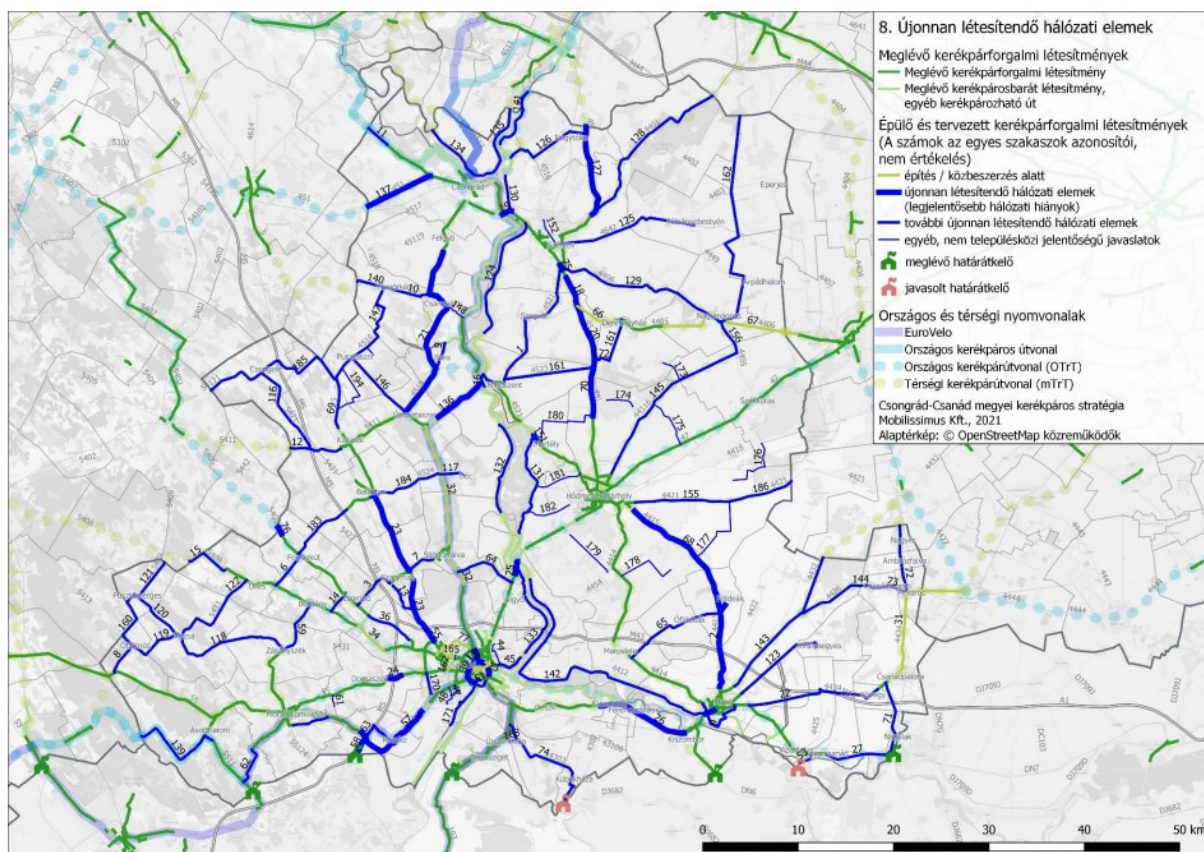
- Az Ország Szerkezeti terve és Csongrád Megye Területrendezési Terve tartalmazza a 45 sz. meglévő másodrendű főutat. Az út nyomvonala nem módosul.
- Csongrád Megye Területrendezési Terve tartalmazza a 45 sz. út melletti tervezett térségi kerékpárútvonalat.

Így a területrendezési tervek módosítása nem szükséges, beillesztésre sincs szükség.

A területfejlesztés céljai elérésének térbeli-fizikai feltételei:

Csongrád-Csanád Megye Területfejlesztési programja 2021-2027 operatív programrésze a 3.7 Közlekedési és logisztikai kapacitások megerősítése prioritás fejezetben a 45. sz. Kunszentmárton - Szentés- Hódmezővásárhely másodrendű főutat említi, melynek forrását az 1744/2020. (XI. 11.) Korm. Határozat tartalmazza.

Csongrád-Csanád megyei kerékpáros stratégiában a Megyei kerékpárforgalmi főhálózati tervben a 45. sz. út mentén a Szentés Szarvasi út elágazástól a megyehatárig jelölt 10,1 km hosszú tervezett kerékpárút újonnan létesítendő hálózati elemként szerepel, mint jelenlegi legjelentősebb hálózati hiány. Megyehatáron átnyúló fejlesztés.

2. ábra: Újonnan létesítendő hálózati elemek

127	45. sz. főút Szentés–Nagytőke–megyehatár	Kerékpárút építése a(z) 45. sz. főút mentén. Előkészítés státusza: tervezés alatt (NIF).	10,1
-----	--	--	------

A 45 sz. felújítása és korszerűsítése, az ehhez tartozó új kerékpárút építése illeszkedik a megyei fejlesztési elképzelésekbe.

3. 45. SZ. ORSZÁGOS FŐÚT NYOMVONALÁNAK TELEPÜLÉSRENDEZÉSI MÉLYSÉGŰ PONTOSÍTÁSA

A nagytőkei szakasz külterületen vezet elsősorban szántóföldek között. A 45.sz. főút meglévő burkolata jelenleg 6.00 – 6.50 m széles.

Fasorok

Az út menti rendszertelen, több helyen hiányos fasor összes elemét kivétel nélkül kivágásra ítéli a terv.

A gyakoribb ezekben található fafajok a következők: amerikai nemes nyár (*Populus x euramericana*) és fehér akác (*Robinia pseudoacacia*) – ezek a leggyakoribbak -, továbbá keskenylevelű ezüstfa (*Elaeagnus angustifolia*), királydió (*Juglans regia*), kocsányos tölgy (*Quercus robur*), lepényfa (*Gleditsia triacanthos*), magas kőris (*Fraxinus excelsior*), magyar kőris (*Fraxinus angustifolia ssp danubialis*), nyugati ostorfa (*Celtis occidentalis*), szürke nyár (*Populus x canescens*), vörös kőrisfa (*Fraxinus pennsylvanica*), zöld juhar (*Acer negundo*). Ezek nagy része bizonyára telepített, talán a királydió, a keskenylevelű ezüstfa és a zöld juhar lehet részben spontán megtelepedésű. Ezen fajok közül a tájban a kocsányos tölgy és a magyar kőris olyan, amely a potenciális vegetációban is előfordult. A többi faj között is vannak olyan példányok, melyek nem honosak vagy tájidegenek, de koruk, méretük miatt figyelemre méltóak, tájképi értéket képviselnek.

A telepítendő fasort a kerékpárút külső oldalán tervezi.

A telepítendő fákat és cserjéket a tervezési dokumentáció nem határozza meg, telepítésre javasolt növények jegyzéke tartalmazza.

A településképi rendelet tartalmazza a javasolt cserje és fafajokat.

Buszmegállók

Az autóbusz megállóhelyek szabványos buszöblökbe kerülnek elhelyezésre, peronnal, közvilágítással. Nagytőke közigazgatási területén a Nagytőkére vezető 4516 sz. bekötő útnál van buszmegálló pár, melyek helyett újak kerülnek kialakításra.

Kapubehajtók

A meglévő főút mentén az ingatlanok megközelítését biztosító kapubehajtók találhatóak, melyek részben a kerékpárút, részben az útszélesítés kapcsán érintetté válnak. Ezek felújítása is megtörténik a beruházás kapcsán. Nagytőke közigazgatási területén csak néhány kapubejáró található.

Kerékpáros pihenők

Az e-ÚT 03.04.13. UME 7.3. pontja szerint 10-15 km-ként kerékpáros pihenőhelyeket kell kialakítani a szabadidős célú útvonalak mentén.

Nagytőkét érintően a 11+000 km szelvény - megyehatár, a keresztnél javasolt a pihenőhely kialakítása.

Hidak

Nagytőke község közigazgatási területén vízfolyást nem keresztesz a 45. sz. út, nem található meglévő híd, illetve a tervekben sem szerepel tervezett híd.

Épületek

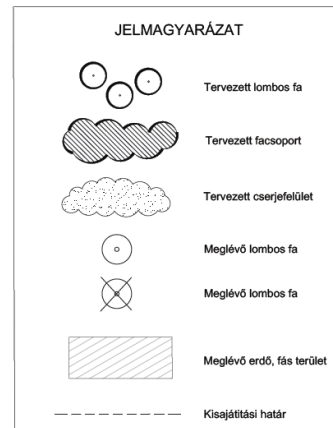
Épület kisajátítására nincs szükség Nagytőke területén. Az út környezetében egyetlen a 0164/3 hrsz.-ú tanyán lévő épületet elbontották.

A tervezett fejlesztés bemutatása:

A 45. sz. másodrendű főút Nagymágocs közigazgatási területére eső szakasz végig külterületen halad.

Környezetbe való illesztését a növénytelepítési terv szemlélteti.

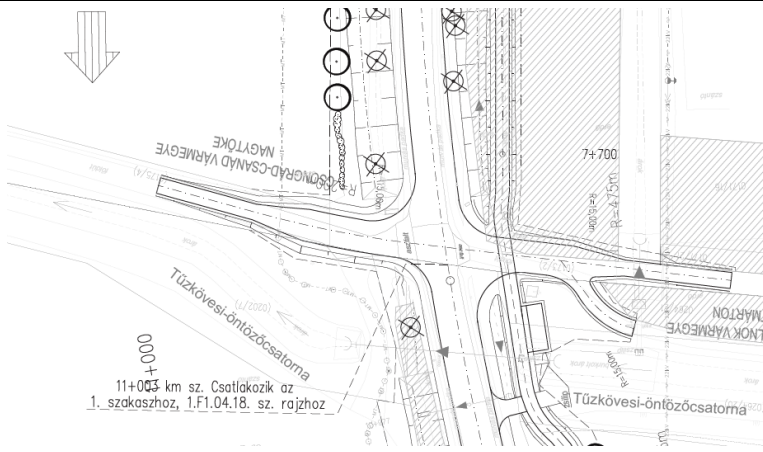
Az út menti rendszertelen, több helyen hiányos fasor összes elemét kivágásra ítéli a terv. A telepítendő fa- és cserjefajokat a terv nem határozza. A településképi rendelet tartalmazza a javasolt cserje és fafajokat.

1. Megyehatár

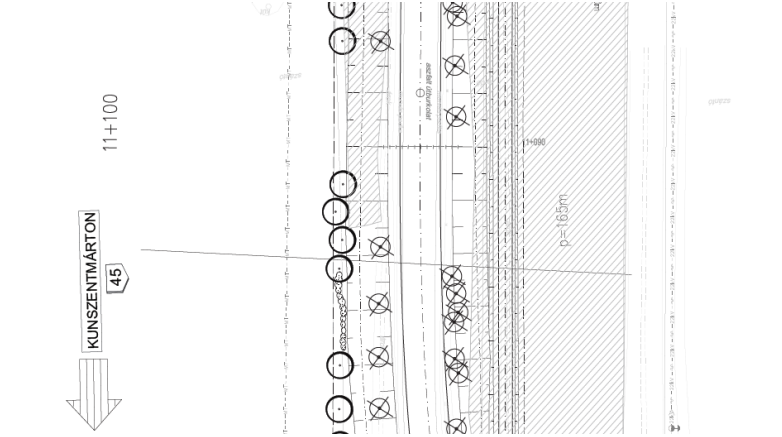

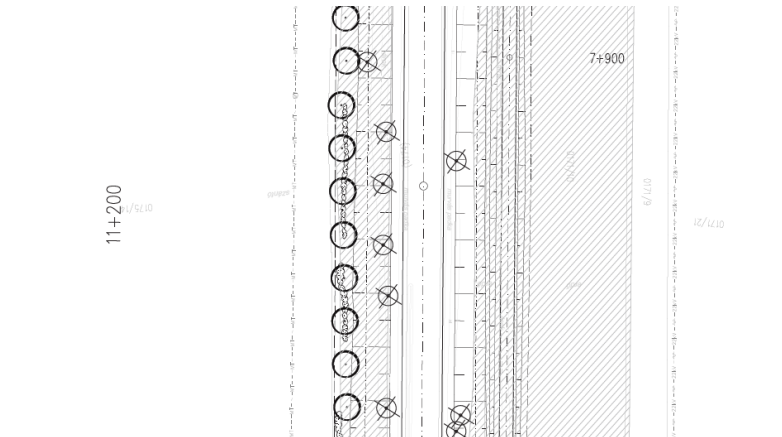
Jász-Nagykun-Szolnok és Csongrád-Csanád megye határát a táblán kívül a kereszt is jelzi.

A megyehatáron mindkét irányba földút halad.

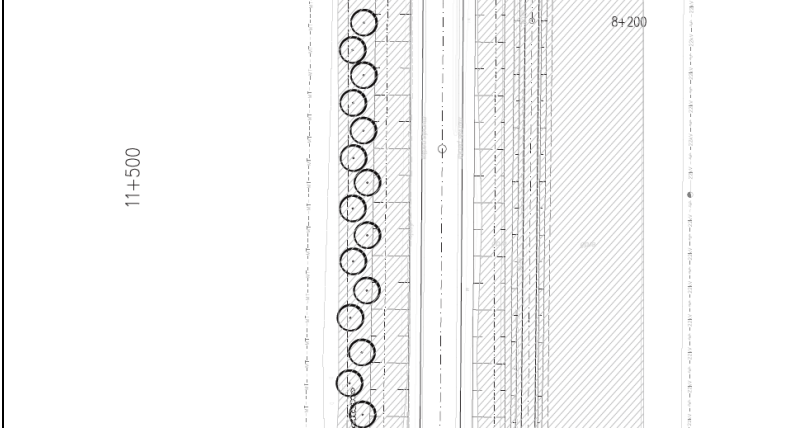

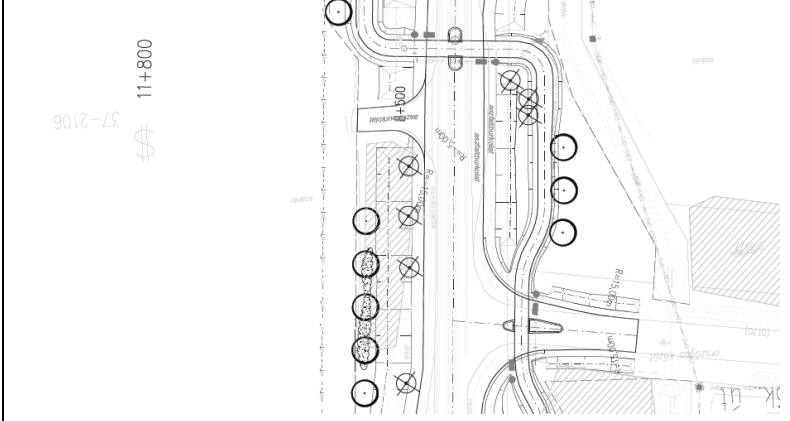

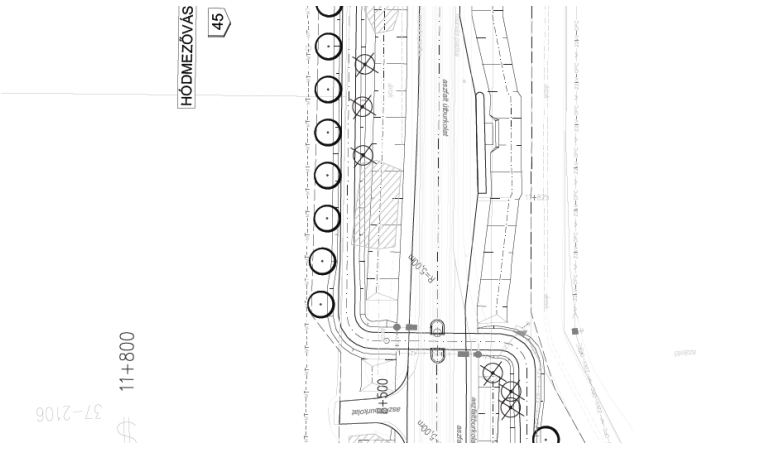

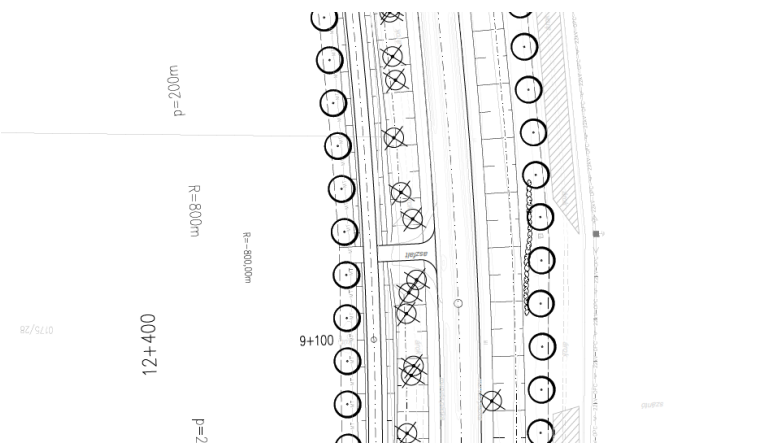
Az út jobb oldalán halad majd a kerékpárút, a kereszt környezetében lesz kialakítva a kerékpáros pihenőhely.

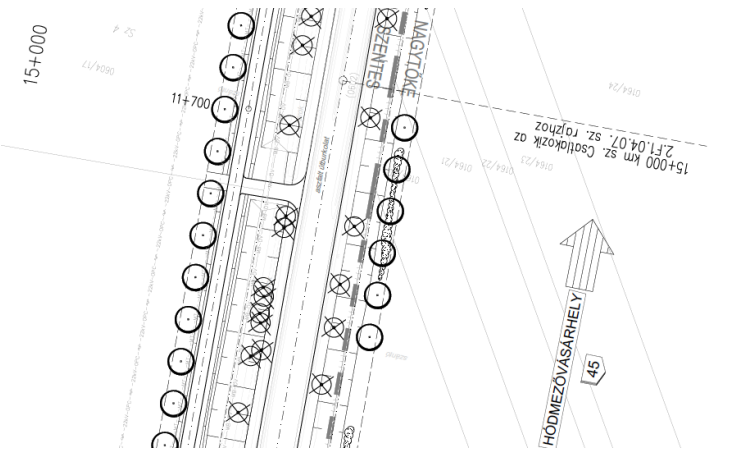

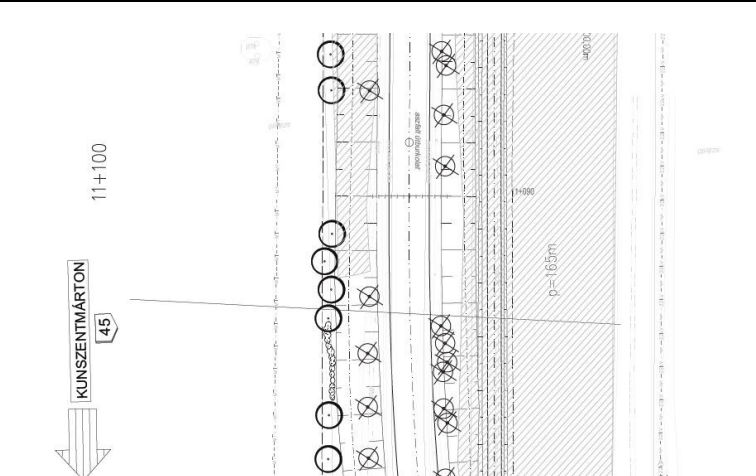
	<p>2. Elhagyva a megyehatárt</p> <p>Jász-Nagykun-Szolnok és Csongrád-Csanád megye határát a táblán kívül a kereszt is jelzi.</p>
	<p>Az út nyugati oldalán halad majd a kerékpárút. Az útmenti fák kivágásra kerülnek, az árok mellett nem folytonos fasor telepítése tervezett.</p>
	<p>3. A megyehatár és a nagytőkei bekötőút között</p> <p>Nagytőke északi részén a 45. út akácos mezővédő erdő mellett halad. A kerékpárút és az árok számára az erdő telkéből lesz a terület biztosítva. AZ út keleti oldalán fasor telepítés lesz.</p>
	<p>A kerékpárút az erdő területén lesz kialakítva. Az út bal oldalán a fák kivágásra kerülnek, a rézsú mellett egységes fasor telepítés lesz. A lombosfa fajtája nincs meghatározva.</p>

	<p>4. a nagytőkei bekötőút között</p> <p>Nagytőke település a 45. sz. úttól nyugatra fekszik, a főútról a 4516 j. úton lehet megközelíteni.</p>
	<p>Az út nyugati oldalán a mezővédő erdő szegélyezi az utat, a keleti oldalon dupla faszor telepítése tervezett.</p>
	<p>5. A nagytőkei bekötőút kereszteződése</p> <p>A 4516. sz. közút jelenlegi csatlakozása a 45. sz. főúthoz.</p> <p>Innentől az út jobb oldalán is mezőgazdasági területet találunk.</p>
	<p>A 4516. j. közút csatlakozásánál új csomópont épül. A bekötőutat keresztezi a kerékpárút.</p> <p>A 4516. j. közút alkalmas kerékpározásra. A kereszteződés/buszmegálló környezetében célszerű kerékpártárolót kialakítani.</p> <p>A csomóponttól délre mezőgazdasági földút csatlakozása épül ki.</p>

	<p>6. Buszmegálló a nagytőkei bekötőútnál</p> <p>A 4516. sz. bekötő út elágazásánál, attól délre található a buszmegálló. Szabványos buszöblök kerül kialakításra peronnal és közvilágítással.</p>
	<p>A csomópontot elhagyva a kerékpárút átvezetésre kerül az út bal (keleti) oldalára.</p> <p>A bekötőútnál az út mindkét oldalán szabványos buszöblök kerülnek kialakításra peronnal és közvilágítással.</p>
	<p>7. S alakú kanyar az úton</p>
	<p>Az út kanyarulatában a kerékpárút és az úttest közé eső fák kivágásra kerülnek. Ezen a rövid szakaszon az közlekedési terület mindkét oldalán lesz fasor.</p>

	<p>8. Az út halad tovább déli irányba.</p>
	<p>Az új fasor az árok és a kerékpárút külső oldalára tervezett, távolabb az úttesttől különösen a nyugati oldalon, a kerékpárút oldalán.</p>
	<p>9. Az út halad tovább Szentes felé.</p> <p>Az út halad tovább déli irányba Szentes felé.</p>
	

Kisajátítással érintett ingatlanok Nagytőke közigazgatási területén:

Nagytóke							
Helyrajzi szám	Igénybevétellel érintett					Erdőtervi jel	Megjegyzés
	Alr. jel	Művelési ág	Min.o.	Terület (ha.mn)	Ak.		
0164/3	b	legelő	3	0.0301	0.26		
(0164/5)		út		0.0200	0.00		
0164/6		csatorna		0.0009	0.00		
0164/16	a	szántó	5	0.0023	0.04		
	b	legelő	3	0.0103	0.09		
0164/16	b	legelő	3	0.0189	0.16		
0164/18		szántó	4	0.0981	2.22		
		szántó	5	0.0341	0.53		
0164/18		szántó	5	0.0440	0.69		
		szántó	6	0.0362	0.38		
0164/19		szántó	4	0.0420	0.95		
0164/20		szántó	4	0.0111	0.25		
0164/21		szántó	4	0.0108	0.24		
0164/22		szántó	4	0.0052	0.12		
0164/23		szántó	4	0.0127	0.29		
0164/24		szántó	4	0.0553	1.25		
(0165/2)		út		0.0130	0.00		
0168/2		csatorna		0.0014	0.00		
0168/3		szántó	3	1.6474	45.80		
(0170)		országos közút		0.0461	0.00		
0171/9		csatorna		0.0019	0.00		
0171/10		erdő	1	0.6457	6.26	48/B	
0171/21	b	árok		0.0020	0.00		
(0173/2)		út		0.0177	0.00		
(0174)		országos közút		6.5069	0.00		
0175/2		szántó	3	0.0579	1.61		
(0175/4)		út		0.0107	0.00		
0175/11		szántó	3	0.6356	17.67		
0175/12		szántó	2	0.0617	1.98		
		szántó	3	0.1688	4.69		
0175/14		szántó	2	0.0019	0.06		
0175/14		szántó	2	0.0241	0.77		
0175/26		szántó	2	0.0038	0.12		
		szántó	3	0.0437	1.21		
0175/27		szántó	3	0.2789	7.75		
0175/28		szántó	3	0.0681	1.89		
0175/29		szántó	3	0.0747	2.08		
		szántó	4	0.0333	0.75		
0175/30		szántó	4	0.0200	0.45		
0175/31		szántó	4	0.0240	0.54		
0175/32		szántó	2	0.0174	0.56		
		szántó	4	0.1113	2.52		
		szántó	5	0.0751	1.17		
0175/33		szántó	2	0.0228	0.73		
(0176)		közút		0.0429	0.00		
0177/4		szántó	3	0.3305	9.19		
		szántó	4	0.0811	1.83		
0177/4		szántó	3	0.0024	0.07		
Összesen:				11.0598	109.70		

A kisajátítás területe összesen 11,06 hektár, ebből

- 6 ha 6396 m² út
- 62 m² csatorna, árok,
- 6457 m² erdő,
- 593 m² legelő,
- 3 ha 7090 m² szántó.

A természet- és tájvédelmi szempontból növénytelepítésre javasolt fajok listáját Nagytőke Község Önkormányzata Képviselő-testületének a településkép védelméről szóló 15/2017. (XII.28.) önkormányzati rendelet 4. melléklete tartalmazza:

Természet- és tájvédelmi szempontból növénytelepítésre javasolt fajok listája

a) Őshonos fa- és cserjefajok

Magyar név	Latin név	Erdőtervi jel
csertőlgyc	<i>Quercus cerris</i>	CS
fehér fűz	<i>Salix alba</i>	FFŰ
fehérnyár	<i>Populus alba</i>	FRNY
feketegyűrű (tatár) juhar	<i>Acer tataricum</i>	TJ
feketenyár	<i>Populus nigra</i>	FTNY
közönséges nyír	<i>Betula pendula</i>	NYI
magyar kőrisc	<i>Fraxinus angustifolia ssp. pannonica</i>	MAK
mezei juhar	<i>Acer campestre</i>	MJ
mezei szil	<i>Ulmus minor (U. procera)</i>	MSZ
mézcás éger	<i>Alnus glutinosa</i>	MÉ
molyhos tölgy	<i>Quercus pubescens</i>	MOT
törékeny fűz	<i>Salix fragilis</i>	TFŰ
vadalma	<i>Malus sylvestris</i>	AL
vadkörte	<i>Pyrus pyraeater</i>	KT
vénic szil	<i>Ulmus laevis</i>	VSZ
zselnicemeggy	<i>Padus avium</i>	ZSM

153/2009. (XI. 13.) FVM rendelet az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról alapján

b) Telepítésre javasolt egyéb fa- és cserjefajok:

Virágos kőrisc	<i>Fraxinus ornus</i>	
Gömbkőrisc	<i>Fraxinus ornus 'Mecsek'</i>	
Oszlopos szil	<i>Ulmus hollandica 'Lobel'</i>	
Kislevelű hárs	<i>Tilia cordata</i>	
Ezüst levelű hárs	<i>Tilia tomentosa</i>	
Oszlopos hárs	<i>Tilia cordata, 'Greenspire'</i>	
Japán díszcseresznye	<i>Prunus serrulata</i>	
Diszalma	<i>Malus X purpurea</i>	
Diszkörte	<i>Pyrus calleryana 'Chanticleer'</i>	
Gömbakác	<i>Robinia pseudoacacia 'Umbraculifera'</i>	
Fagyal	<i>Ligustrum ovalifolium</i>	
Aranyvessző	<i>Forsythia X intermedia</i>	
Örökzöld Mirtuszlonc	<i>Lonicera nitida</i>	
Kerti madárbirs	<i>Cotoneaster horisontalis</i>	

3. A FEJLESZTÉS HATÁSA A TÉRSÉG, A TELEPÜLÉS RENDEZÉSÉRE, KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI VISZONYAIRA

3.a) Környezeti hatások:

A 45 sz. főút Kunszentmárton-Szentes-Hódmezővásárhely szakasz 11,5 tonnás megerősítésére, valamint párhuzamos kerékpárút építésére vonatkozó Környezeti hatástanulmány Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály, Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztály által kiadott határozat száma: CS/Z02/07363-55/2022. számú környezetvédelmi engedély.

Nagytóke környezeti elemeinek általános jellemzése:

A 45-ös számú főút Nagytóke közigazgatási területét érintő szakasza Magyarország kistájainak katasztere (szerk.: Dövényi 2010 MTA-FKI, Budapest) alapján az Alföld nagytáj, Körös-Maros köze középtájon belül a Körösszög kistájba tartozik.

Domborzat

A nyomvonal kistáj déli részén kb. 83-84 m közötti tszf-i magasságú, ármentes síkságon található. A felszín igen gyengén tagolt, kisebb tagoltság csak az út Szentessel határos déli részén tapasztalható, ahol 2-3 méteres lejtés van a Veker-éri főcsatorna irányába. Az érintett szakasz mentén kunhalmok nem találhatóak.

Földtani jellemzők

A jelentős mélységben (kb. 4 km) elérhető medencealjzatot metamorfitok és mezozoos képződmények alkotják. Erre nagy tömegű középső- és késő-miocén kőzetek, majd kb. 2 km vastagságban késő-pannon üledékek települtek. Szerkezeti morfológiai szempontból a kistáj egy fiatal (holocén) süllyedékterületre és egy idősebb, folyószabdalta pleisztocén végi (würm) peremvidékre tagolható. Ez utóbbin a Veker-ér és a Maros régi mederrendszere, illetve ezek feltöltése a jellemző.

A felszín közeli iszapos-agyagos üledékeket gyakran vékony infúziós löszköpeny fedi.

Vízrajz

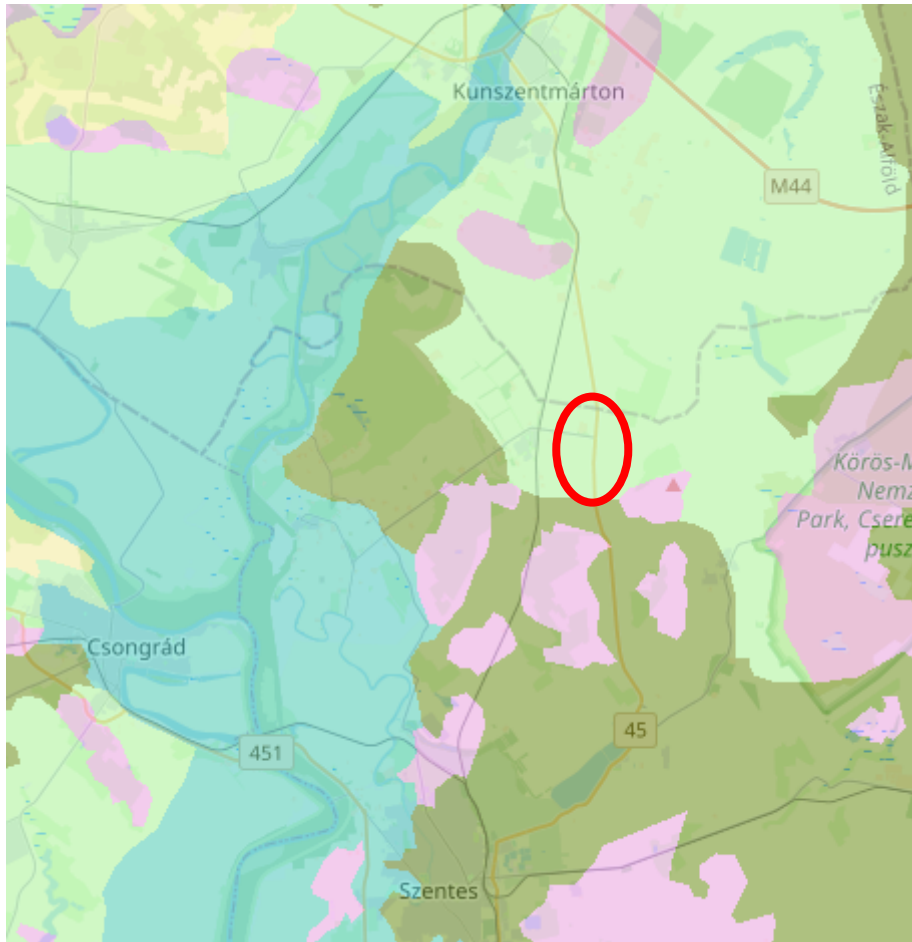
A folyóvizek szempontjából egyedül a Veker-éri-főcsatorna érdemel említést, mely közvetlenül a 45. számú főút mellett halad el.

A csatorna vizét a Tisza veszi fel. A nyomvonal mentén állóvíz nem található.

A „talajvíz” mélysége általában meghaladja a 4 métert. Mennyisége csekély. Kémiai jellege főleg kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos, bár pl. Kunszentmárton környékén a nátriumos típus is kiterjedten jelentkezik. Keménysége 15-25 nk° közötti. A szulfáttartalom 60-300 mg/l között változik. A rétegvíz mennyisége nem jelentős. Az artézi kutak mélysége átlagban 260 m alatti, vízhozamuk változatos.

Talajviszonyok:

A kistáj fiatal és idősebb folyóvízi hordalékok anyagából épül fel, amelyet több helyen infúziós lösz takar. A talajvíz szintje átlagosan 4 m alatt van. A talajtakaró 70%-át (mint ahogy a 45-ös számú út környezetének teljes egészét) az agyagos vályog mechanikai összetételű, gyengén savanyú kémhatású, igen jó termékenységű réti csernozjom talajok alkotják. Hasznosításuk az út mentén kizárólag szántóként jellemző.

Éghajlati jellemzők

Meleg-száraz éghajlatú kistáj. A napfénytartam évi összege 2000-2020 óra; nyáron a napsütéses órák száma 810 körüli, a téli napsütéses órák száma 190 óra körül várható. Az évi középhőmérséklete 10,3-10,5 °C, a vegetációs időszak átlaghőmérséklete 17,5-17,6 °C.

Az évi abszolút hőmérsékleti maximumok átlaga kevéssel 34,0 °C fölötti, a minimumoké -17,0 °C körüli.

Az éves csapadékmennyiség 520 mm körül várható. A tenyészidőszakban 310 mm feletti esőre lehet számítani. A legtöbb, egy nap alatt lehullott csapadék ezen a tájon 108 mm volt, amit éppen Nagytőkén mértek. A téli időszakban 30-32 napig takarja hó a földeket, az átlagos maximális hóvastagság 17 cm. Az ariditási index 1,35 körüli.

Az É-i szél mellett elég nagy a D-i és a DK-i szél gyakorisága. Az átlagos szélesség 2,5-3 m/s között alakul. A hőigényesebb és közepes vízigényű növények termesztésének kedvező az éghajlat.

A szélirány eloszlása elég egyenletes, kis mértékben az É-i irány emelkedik ki. Az átlagos szélesség 2,5 és 3 m/s között van.

Növényzet

Nagytőke Község közigazgatási területe növényföldrajzi szempontból a Pannóniai flóratartományon belül az Eupannonicum flóraidék, azon belül pedig a Crisicum flórajáráshoz tartozik.

Magyarország földrajzi kistájainak beosztása alapján a település az Alföld nagytáj, Körös-Maros köze középtáj és a Körösszög kistájba sorolható.

A kistáj növényzete Tóth Tamás (2008) nyomán az alábbiakkal jellemezhető.

Északon és keleten a Maros hordalékkúp-perem és a mentett oldali magas ártér természetes vegetációja jórészt eltűnt, helyét intenzív szántók foglalják el. A zonális erdőssztyepp-lőszpuszta fajai (vörösszárú pimpó – *Potentilla heptaphylla*, parlagi rózsa – *Rosa gallica*, horgas bogáncs – *Carduus hamulosus*) mezsgyéken, gátakon, kunhalmokon maradtak fenn. Telepített tölgyesek fajszegény sziki erdőssztyepp növényzettel (réti őszirózsa – *Aster sedifolius*, bárányüröm – *Artemisia pontica*) a hátság alluviális határain található (Bábockai-erdő). A Körös hullámterét puhafaligetek, telepített nyárasok, ecsetpázsitos rétek (réti iszalag – *Clematis integrifolia*, fényes borkóró – *Thalictrum lucidum*, gyíkhagyma – *Allium angulosum*), kubikok-holtágak eutróf hínarasai (rucaöröm – *Salvinia natans* – és sulyom – *Trapa natans*) és mocsári növényzete (virágkaka – *Butomus*, nyílfű – *Sagittaria*) jellemzik. Délen a holocén öntésterület és a tagolt felszínű óalluviális peremvidék találkozásánál nagy kiterjedésű természetes élőhely-mozaik maradt fenn (Tőke-puszta). Itt a szabályozásokig vízjárta, szikesedő laposok ecsetpázsitosai, nádas-harmatkásás mocsarai még nem veszítették el ártéri jellegüket. A magasabb térszinteket cickórós puszta és rétsztyepp-vegetáció borítja. Az ártérből kiemelkedő, pleisztocén rögökön sztyepprétek (magyar szegfű – *Dianthus pontederæ*, lenlevelű zsellérke – *Thesium linophyllum*, ebfojtó müge – *Asperula cynanchica*, koloncos legyezőfű – *Filipendula vulgaris*, hengeres peremisz – *Inula germanica*, kunkorgó árvalányhaj – *Stipa capillata*) és vakszikes-ürmös puszta foltok (gyakori a sziki varjúháj – *Sedum caespitosum*) mozaikolnak. A részben ármentes helyzet, a fejlett mikrodomborzat és a fajkészlet ősi szikesedésre utal. Az érhálózat hínárvegetációja fajgazdag (Kurca: fehér tündérrózsa – *Nymphaea alba*, tündérfátyol – *Nymphoides peltata*). Asztatikus vizek iszapján jellemző a Nanocyperion-vegetáció (látonyafajok – *Elatine* spp., henye füzény – *Lythrum tribracteatum*, tekert csüdfű – *Astragalus contortuplicatus*).

Állatvilág

A terület állatföldrajzi szempontból a Közép-dunai faunakerület, Pannonicum faunakörzet, Eupannonicum faunajárásába tartozik.

A változatos szerkezetű táj számos jelentős állatfajnak nyújt életteret.

A terület állatvilágának összetételét, fajgazdagságát nagyban befolyásolják a csapadékviz viszonyok, a terület évente változó vízborítása. Csapadékosabb években tavasszal nagy területeket foglalnak el a pusztai vízállások, megtelnek vízzel a mocsarak is.

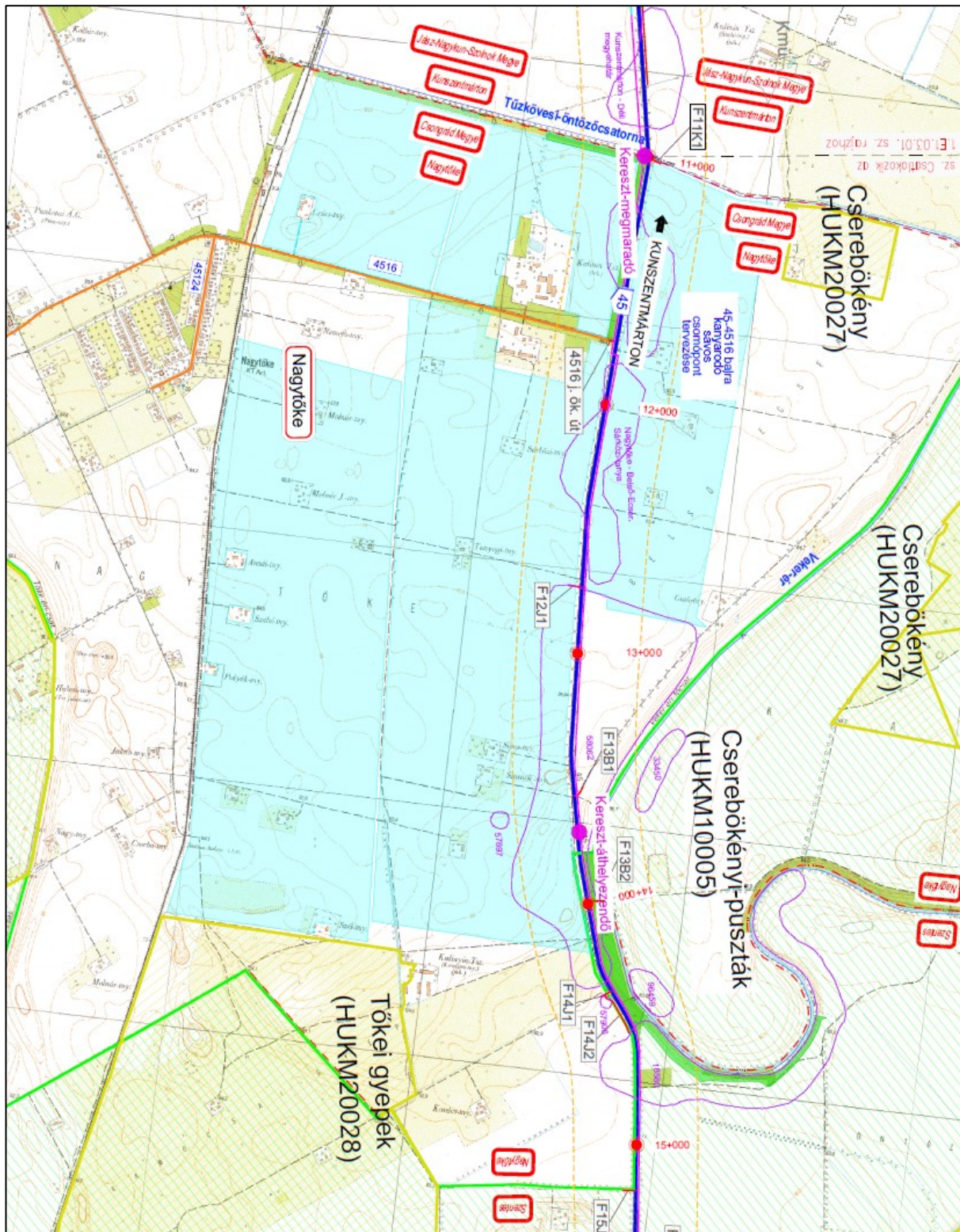
A pusztai, szikes, mocsaras környezetben ilyenkor kedvező feltételeket találnak az olyan szitakötőfajok, mint a védett lassú szitakötő (*Sympetrum depressiusculum*), vagy a réti rabló (*Lestes dryas*), tömegesen kerül szem elé a nedves élőhelyekhez kötődő, élőhelyvesztése révén Nyugat-Európában rendkívüli mértékben megfogyatkozott nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*). A szárazabb években drámaian megváltozik a táj, sokszor már nyár elejére sárgára ég a puszta, szinte nyoma sincs a változatos vízvilágnak. A sok pusztai egyenesszárnyú faj között szem elé kerülhet a védett változó sáska (*Celes variabilis*), a törös szöcske (*Gampsocleis glabra*) és a sisakos sáska (*Acrida hungarica*).

A drasztikus tájátalakulás ellenére a puszta legfőbb természeti értékét az itt költő és átvonuló madárfajok jelentik. A kék vércsének (*Falco tinnunculus*) országos viszonylatban is jelentős fészkelőállománya él a területen. A szalakóta (*Coracias garrulus*) és az ugartyúk (*Burhinus oedipnemus*) állománya is kiemelkedő. A puszta nedves rétjein, zsombékosaiban, bár nem minden évben, de költ a hamvas rétihéja (*Circus pygargus*) és a réti fülesbagoly (*Asio flammeus*). Az utóbbi években két újabb, a természetvédelmi munka során kiemelten kezelt ragadozómadárfaj, a parlagi sas (*Aquila heliaca*) és a kerecsensólyom (*Falco cherrug*) is megtelepedett. A puszta fontos szerepet tölt be a madárvonulásban is. Tavasszal a vizekkel borított réteken hatalmas vízi- és partimadár csapatok táplálkoznak és pihennek meg. Nyár végén pedig pusztai ölyvek (*Buteo rufinus*), kígyászölyvek (*Circaetus gallicus*), békászó sasok (*Aquila pomarina*) és kékvércse-csapatok időznek hosszasan Cserebökényben.

Az ártéri területek és az erdők fészkelői a rétisasok (*Haliaeetus albicilla*), a fekete gólyák (*Ciconia nigra*) és a barna kányák (*Milvus milvus*) mellett a különféle harkályok és számos énekesmadár is.

A településen lévő csatornák mocsári teknősnek (*Emys orbicularis*), vízisiklónak (*Natrix natrix*) és számos kétéltűnek, mint a dunai tarajosgötte (*Triturus dobrogicus*), vagy különféle békáknak is otthont ad.

Környezetvédelem átnézeti helyszínrajz – Nagytőke:

JELMAGYARÁZAT

— 45. sz. főút tervezett Kunszentmárton Kelet elkerülő szakasza — 45. sz. főút 11,5 tonnás megerősítéses szakasza — 45. sz. főút 4516 Meglévő országos közút — Tervezett önkormányzati utak — Tervezett kerékpárút/vegyes haszn. út - - - Más beruházásban megvalósuló kerékpárút — Meglévő kerékpárút	— Csatorna Natura 2000 természetmegőrzési terület Natura 2000 madárvédelmi terület Nemzeti park Vízbizás védőterület Öntözött terület vagy halastó Erdőterület Bányaterület	 Közigazgatási határ Tengelysúly ellenőrző hely Meglévő hid Tervezett hid Zajvédelmi hatásterület X Zajvizsgálati pont ◆ Műemlék	 Víznyomó Termálkút, talajvíz-figyelő kút — Termálvezeték Ex-lege védett kunhalom Régészeti lelőhely ● Egyedi tájérték ~ Építés előtti lekerítés

A 45 sz. főút Kunszentmárton-Szentes-Hódmezővásárhely szakasz 11,5 tonnás megerősítésére, valamint párhuzamos kerékpárút építésére vonatkozó Környezeti hatástanulmány Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály, Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztály Határozat száma: CS/Z02/07363-55/2022. számú környezetvédelmi engedély.

- 45. út felújításának hatása a levegőre (levegőminőség, porszennyezés, zaj- és rezgésszint):

Levegőtisztaság-védelmi szempontból megállapítható, hogy a tervezett tevékenység hatásai nem okoznak jelentős többletterhelést a terület és a település levegőminőségében. A tervezett tevékenység során nem várható a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011.(I.14.) VM rendelet 1. mellékletében meghatározott levegőminőségi határértékeket meghaladó légszennyezettség nem alakulhat ki. A Járási Hivatal az előzetes vizsgálati dokumentációt levegőtisztaság-védelmi szempontból a levegő védelméről szóló 306/2010.(XII.23.) Korm. rendelet és a VM rendelet figyelembevételével vizsgálta.

Az előzetes vizsgálat zajvédelmi munkarészában leírt építési technológia, és a gépi berendezések működése melletti zajkibocsátás mértéke a megengedett zajvédelmi követelményeket várhatóan nem haladja meg. Az építési munkálatokhoz kapcsolódó közúti szállítás forgalomnövekedéséből eredő zajkibocsátás várhatóan nem növeli észrevehetően a szállítási útvonal melletti területek zajterheltségét. Az üzemeltetés időszakában a várható zajkibocsátás mértéke a megengedett zajterhelési határértékeket nem fogja meghaladni, a zajvédelmi hatásterület védendő létesítményt nem érint. Az üzemeltetéshez szállítási forgalom nem kapcsolódik.

- a talaj minőségére:

A beruházás humuszos termőréteg hasznosítására humuszmentesítési terv készült.

- a hulladékgazdálkodás helyzetére:

Az út építése során keletkező hulladék kezelését a vonatkozó előírásoknak megfelelően kell elvégezni. A keletkező hulladékok megfelelő és szakszerű kezelése nem okoz jelentős környezeti problémát.

- a termőföld mennyiségére:

A termőföld végleges igénybevételére a lehető legkisebb mértékű legyen.

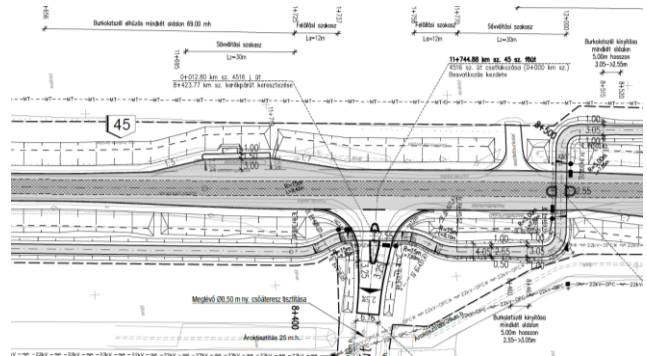
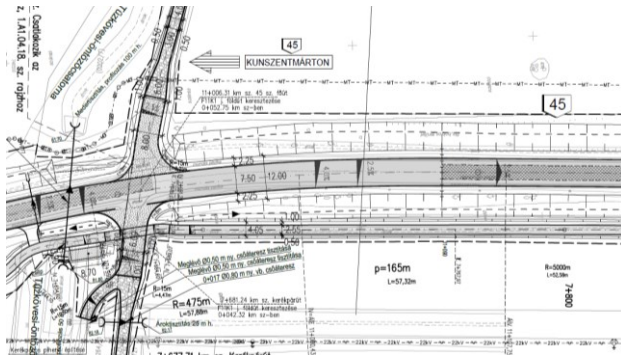
Az út szabályozási szélességének tervezett növelése 3 ha 7683 m² nagyságú termőföldet vesz igénybe, ennek nagyságrendileg nagyobb része 3 ha 7090 m² szántó, kicsi része 593 m² legelő.

A termőföld más célú hasznosítására vonatkozó engedélyt az ingatlanügyi hatóságtól előzetesen be kell szerezni.

A földtani veszélyforrásra és ásványvagyonra:

Az út felújításnak, kerékpárút építésének nincs hatása a földtani veszélyforrásra és ásványvagyonra.

Az erdővédelemre:

A meglévő főút mentén tervezett szélesítés, illetve az árok, valamint a kerékpárút kialakítása az alábbi erdőterület érinti a Földügyi Központ Erdészeti Főosztály adatszolgáltatása alapján:

HELYSEG	TAG	RÉSZLET	TERÜLET	Term
Nagytőke	48	B	1.92	Kultúrerdő

a Nemzeti Földügyi Központ adatai szerinti

Elem információ

Erdőrészletek

Eredmény 1 of 1

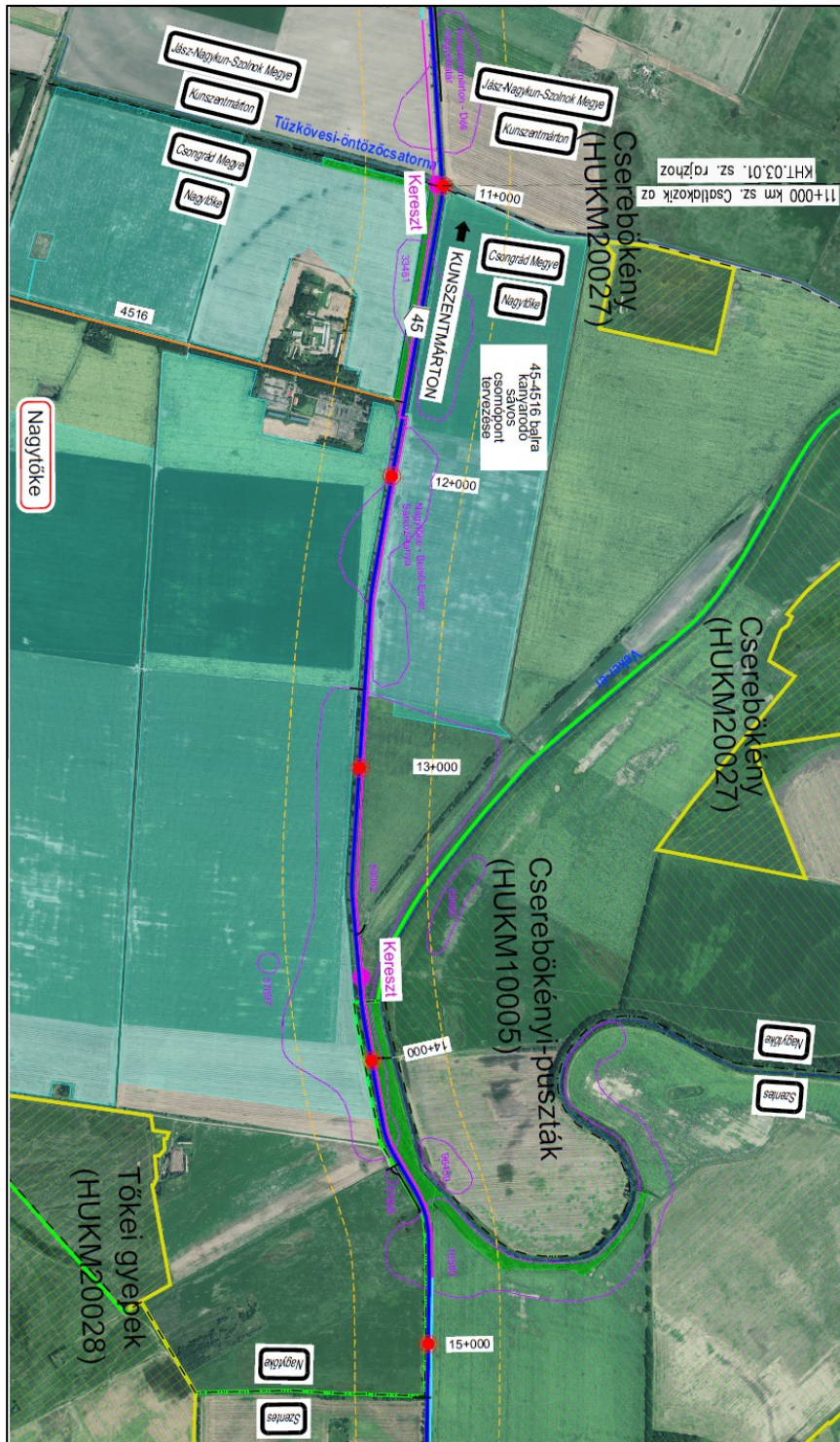
Name	Value
Illetékes megyei kormányhivatal	BKVVKH
Körzet	Maroszsög-Csanádi körzet
Helység /kód/	Nagytőke (2035)
Tag	48
Részletjel /kód/	B (20)
Erdőgazdálkodó kód	7051101
Terület	1,92 ha
Erdészeti táj	Körös-Maros-köze
Tulajdonforma	Magántulajdon
Elsődleges rendeltetés	Mezővédő
További rendeltetés 1	
További rendeltetés 2	
Értékbecsléséhez fatermőképesség adat (Ftk)	1 m3/ha/év (erdőrészlet első fajfajlorának me...
Értékbecsléséhez fakészlet adat (V)	25 m3/ha (erdőrészlet fajlagos fakészlete)
Natura2000	Nem része a hálózatnak
Faállomány típus	Akácos
Természetességi állapot	Kultúrerdő
Természetességi alapelvárás	Kultúrerdő
Erdősítési kötelezettség alá vont terület	
Védettség	Nem védett terület
Tűzveszélyesség	Kismértékben veszélyeztetett terület
Következő tervezés éve	2030

Nagytőkei elágazás

A 45 sz. út nyugati oldalán futó kerékpárút építése céljából az erdőterületből átkerül közlekedési területbe 6457 m² nagyságú sáv, az akácos mezővédő erdősáv egyharmada. Az erdőrészlet nem védett. Az erdő pótlásával kapcsolatban nincs intézkedés a projektben.

A természet- és tájvédelemre

Természetvédelem átnézeti helyszínrajz – Nagytőke:

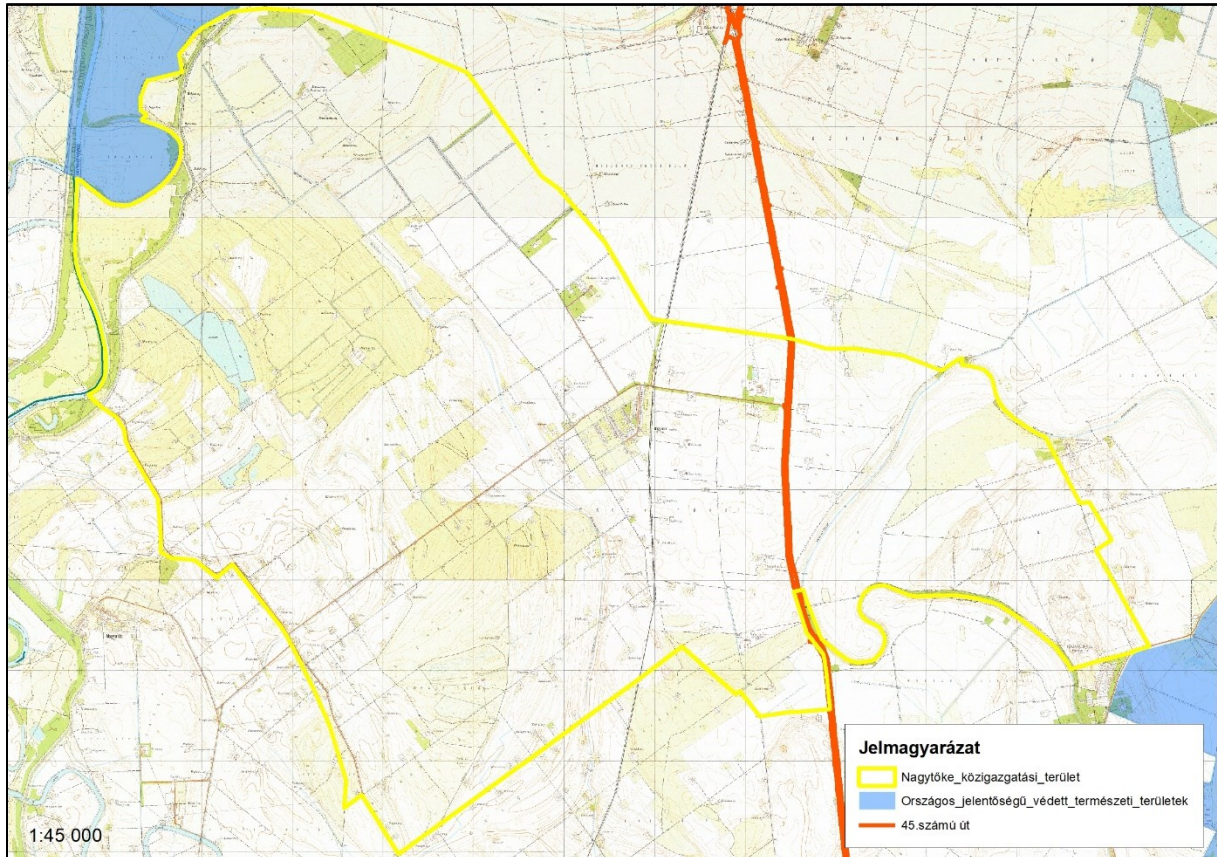

- JELMAGYARÁZAT**
- 45. sz. főút tervezett Kunszentmárton Kelet elkerülő szakasza
  - 45. sz. főút 11,5 tonnás megerősítéses szakasza
  - 45. sz. főút
  - 4511 Meglévő országos közút
  - Tervezett önkormányzati utak
  - Tervezett kerékpárút/vegyes haszn. út
  - Más beruházásban megvalósuló kerékpárút
  - Meglévő kerékpárút
  - Közigazgatási határ
  - Tengelysúly ellenőrző hely
  - |— Meglévő hid
  - |— Tervezett hid
  - Zajvédelmi határterület
  - Zajvizsgálati pont
  - ◆ Műemlék
-
- Csatorna
  - Natura 2000 természetmegőrzési terület
  - Natura 2000 madárvédelmi terület
  - Nemzeti park
  - Vízbázis védőterület
  - Öntözött terület vagy halastó
  - Erdőterület
  - Bányaterület
  - Vízműkút
  - Termálkút, talajvíz-figyelő kút
  - Termálvezeték
  - Ex-lege védett kunhalom
  - Régészeti lelőhely
  - Egyedi tájérték
  - |— Építés előtti lekerítés
Rendezési terv	Gksz - ke
	Vg - vízg
	Kmü - kü

Védett természeti területek

A település közigazgatási területén egyedi jogszabállyal védetté nyilvánított országos jelentőségű védett természeti terület nem található. A Körös-Maros Nemzeti Park Cserebökény elnevezésű terület egysége, valamint a Körös-ártér elnevezésű terület egysége határosak a település közigazgatási területével.

Országos jelentőségű védett természeti területek Nagytőke Község környezetében

Természeti területek

A település az érzékeny természeti területekre vonatkozó szabályokról szóló 2/2002. (I. 23.) KöM-FVM együttes rendelet mellékleteiben a Fontos ÉTT-k közé tartozó *Körösszög* részeként szerepel.

A KNPI adatbázisában a település közigazgatási területét érintően kis mértékű a természeti területek (természetközeli élőhelyek) kiterjedése. Ezek a már Duna-Tisza közé eső területek az országos ökológiai hálózatnak nem képezik részét.

A Hármas-Körös nagyvízi medrére speciális szabály vonatkozik.

A nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet 6. § (1) bekezdése alapján: „A nagyvízi meder természeti területként kezelendő oly módon, hogy az árvíz és a jég levezetésének elsődlegessége biztosított legyen.”

Helyi jelentőségű védett természeti emlékek, területek

A település közigazgatási területén helyi jelentőségű védett természeti terület, emlék nem található.

Ex lege védett területek

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (Tvt.) hatálybalépése óta (1997. január 1.) *ex lege* – azaz a törvény erejénél fogva – védett természeti területnek minősül (többek között) valamennyi szikes tó és láp, amelyek kiemelt természetvédelmi oltalmáról a Tvt. 23. § (2) bekezdése rendelkezik.

Nagytőke Község közigazgatási területén nem található olyan ingatlan, amelyik szerepelne a **Vidékfejlesztési Értesítő LXII. évf. 1. számában** megjelent, az *ex lege* lápi és szikes tavi védettséggel érintett területekről szóló vidékfejlesztési miniszteri közleményben.

Szintén *ex lege* védettséget élveznek a **kunhalmok**, melyekből nyolc darab található a Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság (KMNPI) nyilvántartásában Nagytőke Község közigazgatási területén belül.

A KMNPI 1569-1/2023.ikt. sz. tájékoztató levelében az alábbiakat írta:

„A Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság rendelkezésére álló adatok alapján Nagytőke Község közigazgatási területén 8 db olyan halom található, amely minden tekintetben megfelel a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 23.§ (3) bekezdés f) pontja. definíciójának.

...

A halmok nagy mennyisége és eltérő természetvédelmi, történeti és tájképi értékessége megkívánja, hogy bizonyos kategóriákat állítsunk fel rangsorolásukra.

Ahhoz, hogy gyakorlati védelmük megvalósulhasson, ismernünk kell a legfontosabb, legvédendőbb, legveszélyeztetettebb halmok sorát. Ezért egy hétfokú skálát (1–6 és 0) dolgoztunk ki, melyben a jelentős halmok az 1-es, 2-es és 3-as, a nem jelentősök a 4-es és 5-ös számot kapják, a már elpusztított halmok pedig a 6-os és 0-s jelölést.

1-es kategória. Minden löszfalnövénnyel rendelkező halmot ide soroltunk, továbbá azokat, melyeken értékes löszgyep található, vagy ha nem is értékes a növényzetük, alapvető, meghatározó elemei a tájnak.

2-es kategória. Azok a halmok szerepelnek itt, melyeken összefüggő, de kevésbé értékes löszgyep található, vagy tájképileg nagyobb jelentőséggel bírnak.

3-as kategória. A tájképileg már jelentőséggel bíró, legalább 1,5 m-es magasságú, valamint a régészetileg vagy történetileg kiemelkedő halmokat soroltuk ide (utóbbiak általában fontos lelőhelyek, több esetben például középkori templomalapot, temetőt rejtenek magukban), továbbá azokat, amelyek nem meghatározó löszgyepmaradványt őriznek.

4-es kategória. Azok a halmok szerepelnek itt, melyek természetvédelmi és tájképi értéke nem meghatározó, felületük legnagyobb részét szántják, fennmaradásukat azonban egy rajtuk vagy közelükben található objektum (háromszögelési pont, dűlőút, út mezsgye, fasor, erdősáv, gyepszél, csatorna part stb.) elősegítheti.

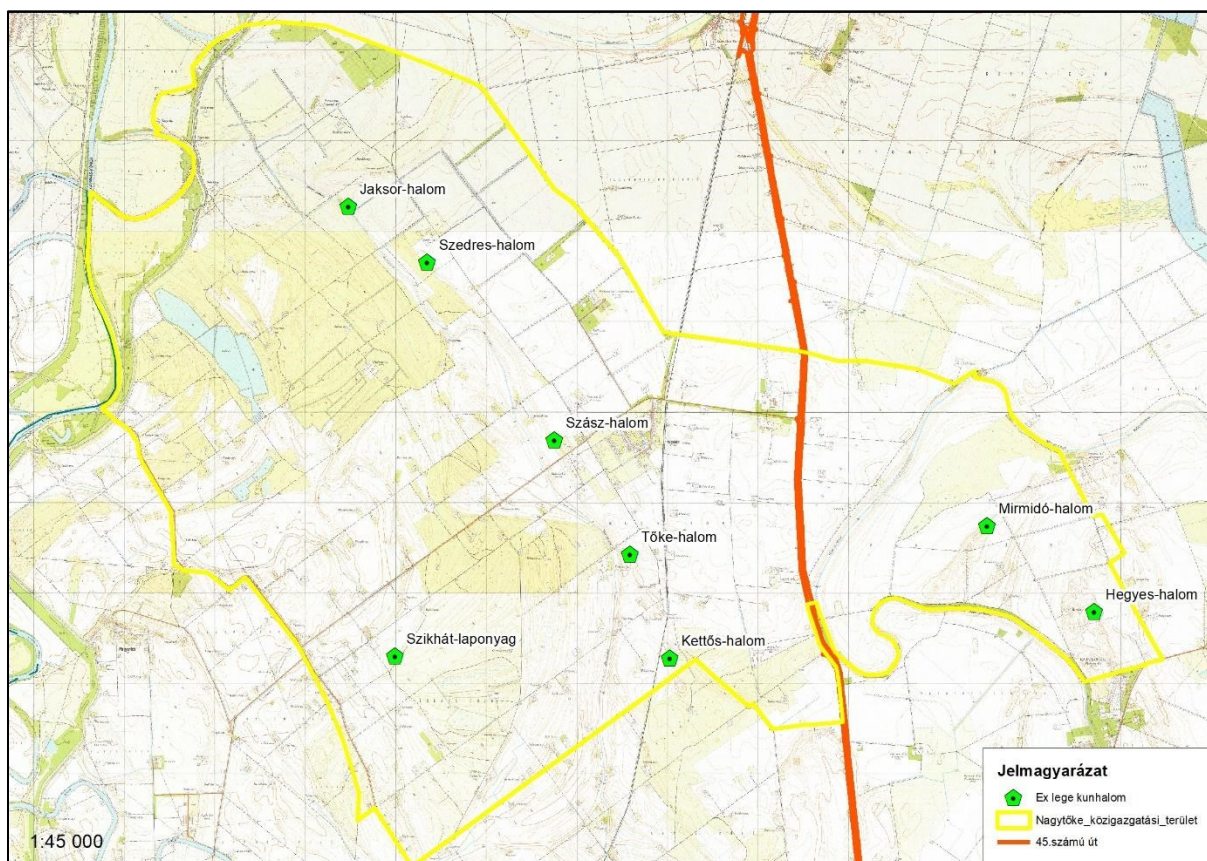

5-ös kategória. Ezek a halmok tájképileg nem meghatározók, egész felszínü mezőgazdasági művelés alatt áll. Sokuk már közel áll a 6-os kategóriához, vagyis hogy teljesen mértékben elszántsák őket.

6-os kategória. Ide tartoznak az elpusztított halmok közül azok, melyeket elszántottak vagy elhordtak, vagyis földfelszíni részük megsemmisült. Ezek nyilvántartásba vétele azért is fontos, mert a föld alatt esetleg még fellelhető a halom alaptemetkezése, illetve egyéb, ehhez kapcsolódó régészeti objektum.

0-s kategória. A halmot alaptemetkezésével együtt elpusztították. Leggyakoribb eset, hogy az egész halmot (legtöbb esetben az alatta lévő orom vonulatot, hátat is) elbányászták. Előfordul még — általában belterületeken vagy azok szélein —, hogy a halmot elplanírozták, helyét feltöltötték és beépítették.

A Tvt. definíciójának alapvetően az 1-3. kategóriájú halmok felelnek meg, azonban a régészetileg különösen jelentős 4-5. kategóriájú halmok még megfelelhetnek (kultúrtörténeti emlék), azonban Nagytőkén ilyen nem ismert.”

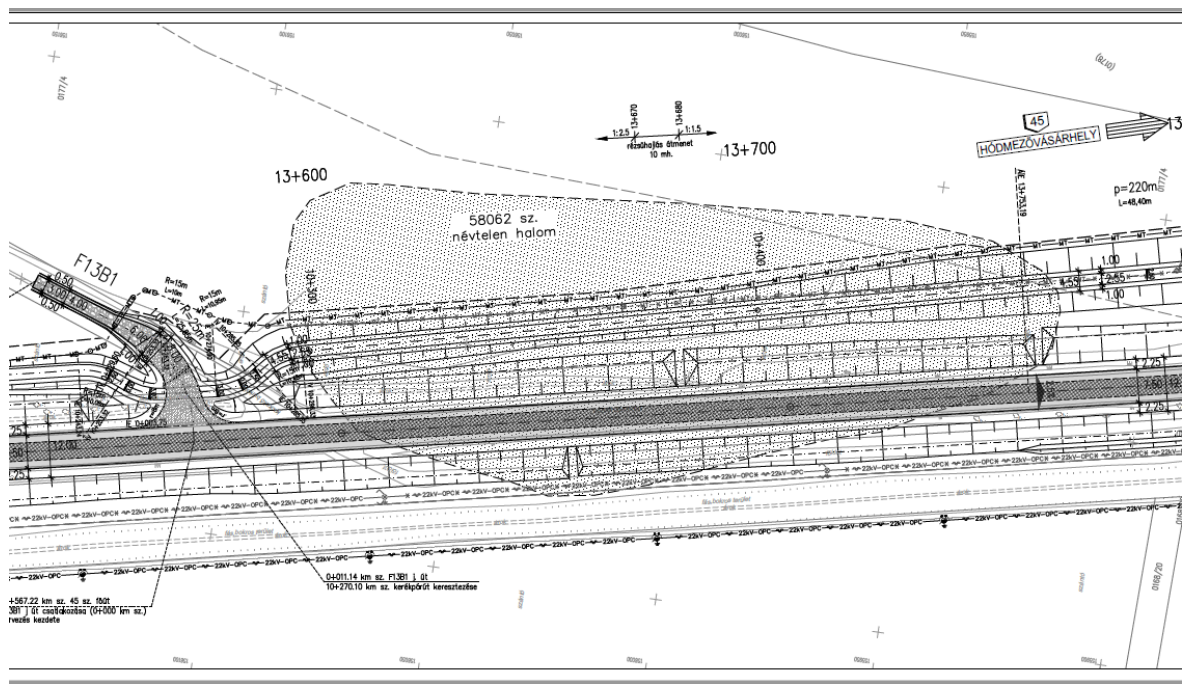

Kunhalmok Nagytöke Község közigazgatási területén

Csongrád Megye 2020-ban elfogadott Területrendezési terve még 11 kunhalmot említ.

Az út terven szereplő, a 45. sz. út nyomvonalán található a 58062 sz. névtelen kunhalom a KMNPI nyilvántartásában már nem szerepel.

A KHT készítése során a kunhalmokkal kapcsolatban adatot szolgáltatott a Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság (KMNPI), irodalmi adatok és bejárás, valamint a Magyar Nemzeti Múzeum Nemzeti Régészeti Intézete terepbejáráson alapuló felmérése alapján a kunhalmokkal kapcsolatos eredményeket a KHT a 4.4.3.2. fejezetben ismerteti:

58062. lelőhely - A halomként nyilvántartott lelőhelyet 2012-ben megkezdték elhordani. Ennek következtében a Móra Ferenc Múzeum munkatársa, Czukor Péter leletmentést hajtott végre a területen, melynek során bebizonyosodott, hogy a korábban halomnak vélt magaslat nem mesterséges kiemelkedés, hanem természetes képződmény a Veker magaspartján. Területén főként őskori és középkori településnyomok helyezkednek el. Jelenleg az egykor halomnak tartott terület gázos, bozótos, feltárása megtörtént.

Környezetében az egykori megtelepedésre utaló nyomok (kerámia töredékek) találhatóak, több száz méter hosszan nyomon követhetően.

A lelőhely a továbbiakban mint egy „átlagos” lelőhely kezelendő, nincs további teendő a feltételezett halommal.

A jelen hatástanulmány során megkértük a KMNPI tájékoztatását, melyben a fentieket megerősítette. A tájékoztatást csatoljuk e mellékletek között.

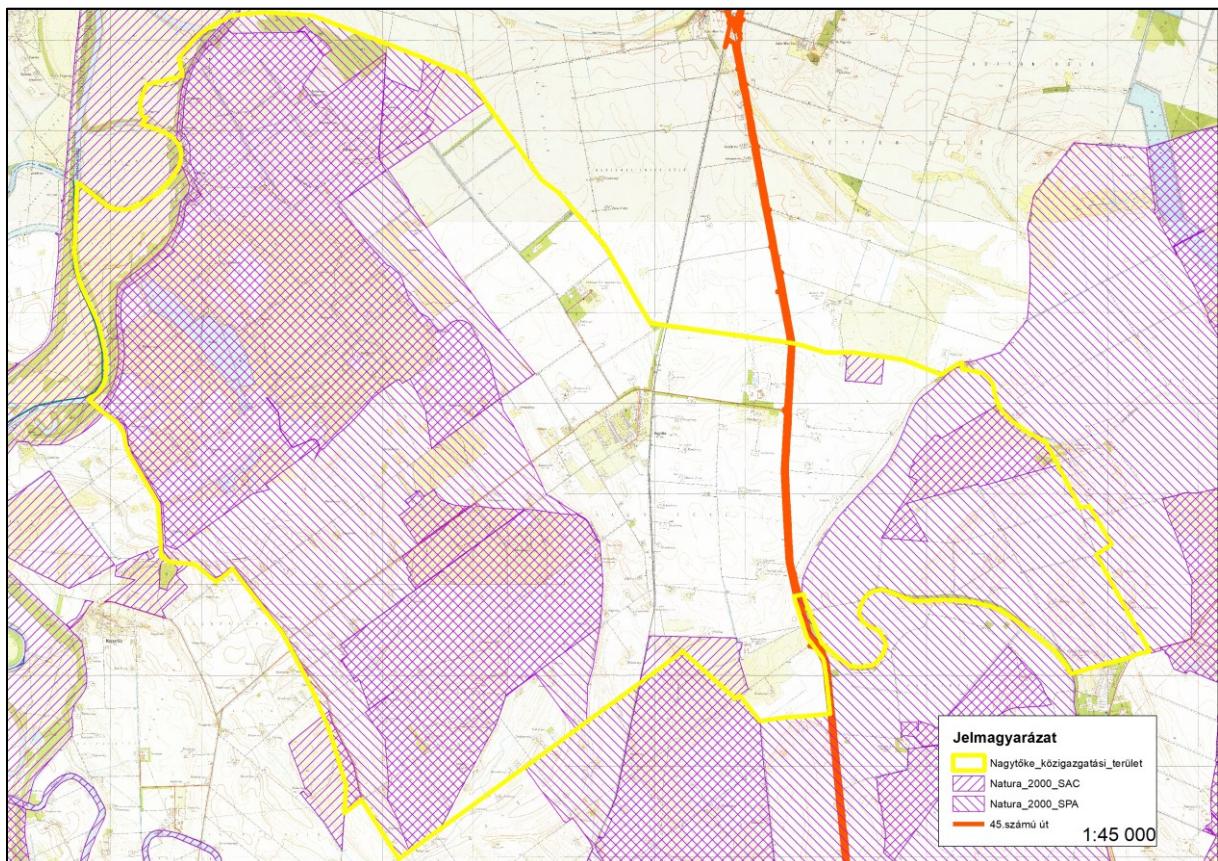
Natura 2000 területek

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8.) Korm. rendelet alapján meghatározott Natura 2000 területek Nagytőke Község közigazgatási területét jelentős mértékben érintik.

A különleges madárvédelmi területek közé tartozó Cserebökényi-puszták (HUKM10005) két nagyobb egységet érint a közigazgatási terület nyugati és keleti területein.

A kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek közül összesen három darab érinti a települést, melyek az alábbiak:

- Hármaskörös (HUKM20017)
- Cserebökény (HUKM20027)
- Tőkei gyepek (HUKM20028)

Natura 2000 területek Nagytőke Község közigazgatási területén

A 45. számú főútnak Nagytőke területén nincs Natura 2000 érintettsége. Amint azonban átlép az út Szentes közigazgatási területére a Natura 2000 Madárvédelmi területbe lép be.

9.1. Cserebökényi-puszták (HUKM10005)**9.1.6. Nagytőke**

05, 06/2, 06/3, 06/4, 016, 017, 018/10, 018/2, 018/3, 018/5, 018/6, 018/7, 018/8, 018/9, 019, 020, 021, 022, 023, 025, 026, 027, 028/1, 028/2, 028/3, 028/4, 028/5, 028/6, 028/7, 029, 030, 031/11, 031/12, 031/13, 031/14, 031/15, 031/16, 031/2, 031/3, 031/5, 031/6, 031/7, 031/9, 033/2, 033/3, 033/4, 033/6, 034, 035/3, 035/4, 035/5, 036/1, 037/10, 037/11, 037/12, 037/14, 037/15, 037/16, 037/17, 037/18, 037/3, 037/4, 037/5, 037/6, 037/8, 038/1, 038/10, 038/11, 038/12, 038/13, 038/14, 038/2, 038/3, 038/4, 038/5, 038/6, 038/7, 038/8, 038/9, 039, 040, 041, 042/10, 042/11, 042/2, 042/3, 042/4, 042/5, 042/6, 042/7, 042/9, 043, 044/1, 044/2, 044/3, 044/4, 047, 049, 050/10, 050/12, 050/13, 050/15, 050/16, 050/17, 050/2, 050/3, 050/5, 050/7, 050/8, 050/9, 051, 052/10, 052/11, 052/12, 052/13, 052/14, 052/18, 052/19, 052/2, 052/21, 052/23, 052/24, 052/25, 052/26, 052/27, 052/28, 052/29, 052/3, 052/30, 052/31, 052/32, 052/33, 052/34, 052/35, 052/37, 052/38, 052/39, 052/4, 052/40, 052/41, 052/42, 052/43, 052/44, 052/45, 052/46, 052/5, 052/6, 052/7, 052/8, 052/9, 053, 054, 055/10, 055/11, 055/12, 055/13, 055/14, 055/16, 055/17, 055/18, 055/19, 055/2, 055/20, 055/21, 055/22, 055/23, 055/3, 055/5, 055/6, 055/7, 055/8, 056/1, 056/2, 056/3, 056/4, 056/5, 057, 058, 059/1, 059/2, 060/2, 060/3, 060/4, 060/5, 060/6, 061, 062, 063/11, 063/14, 063/15, 063/16, 063/17, 063/18, 063/19, 063/2, 063/20, 063/21, 063/23, 063/24, 063/25, 063/3, 063/4, 063/5, 063/6, 063/7, 063/8, 063/9, 064, 065/10, 065/11, 065/12, 065/13, 065/14, 065/15, 065/16, 065/18, 065/2, 065/20, 065/21, 065/22, 065/23, 065/24, 065/25, 065/26, 065/27, 065/3, 065/4, 065/5, 065/8, 065/9, 066/1, 066/2, 067/10, 067/11, 067/12, 067/3, 067/4, 067/6, 067/7, 067/8, 067/9, 068, 069/1, 069/2, 070, 071/2, 071/3, 071/5, 071/6, 071/8, 071/9, 074, 075/10, 075/11, 075/12, 075/14, 075/15, 075/16, 075/2, 075/5, 075/6, 075/7, 075/8, 075/9, 076, 077/2, 077/3, 077/4, 078, 079/1, 079/2, 080, 081/10, 081/11, 081/13, 081/14, 081/15, 081/16, 081/17, 081/2, 081/3, 081/5, 081/6, 081/7, 081/8, 082, 083, 087/11, 087/12, 087/13, 087/14, 087/15, 087/17, 087/19, 087/2, 087/20, 087/21, 087/3, 087/4, 087/5, 087/6, 087/7, 087/8, 087/9, 088, 089/1, 089/2, 089/3, 089/4, 089/5, 089/6, 089/7, 089/8, 089/9, 090, 091, 092/10, 092/11, 092/12, 092/13, 092/14, 092/15, 092/16, 092/17, 092/18, 092/19, 092/2, 092/20, 092/21, 092/22, 092/23, 092/24, 092/25, 092/26, 092/27, 092/28, 092/29, 092/3, 092/4, 092/5, 092/6, 092/7, 092/8, 092/9, 093/1, 093/2, 093/4, 093/5, 094/1, 094/2, 095, 096/10, 096/11, 096/12, 096/13, 096/2, 096/3, 096/4, 096/5, 096/6, 096/7, 096/8, 096/9, 097, 098, 099/1, 099/2, 099/3, 099/4, 0100, 0101/3, 0101/4, 0101/5, 0101/6, 0102, 0103, 0104, 0105, 0106, 0107, 0108, 0109, 0110/1, 0110/2, 0110/3, 0110/4, 0111/1, 0111/2, 0111/3, 0111/4, 0111/5, 0111/6, 0111/7, 0112/1, 0112/10, 0112/2, 0112/3, 0112/4, 0112/5, 0112/6, 0112/7, 0112/8, 0112/9, 0113/1, 0113/3, 0113/4, 0123, 0124/1, 0124/2, 0124/3, 0124/4, 0125, 0126/10, 0126/11, 0126/12, 0126/13, 0126/14, 0126/16, 0126/17, 0126/2, 0126/3, 0126/4, 0126/6, 0126/7, 0127, 0128/2, 0128/4, 0128/6, 0128/7, 0128/8, 0128/9, 0129/1, 0129/2, 0130, 0131/2, 0131/3, 0131/4, 0132, 0133/1, 0133/2, 0134/1, 0134/3, 0134/4, 0134/5, 0134/6, 0134/7, 0134/8, 0135, 0136/10, 0136/11, 0136/12, 0136/3, 0136/6, 0136/7, 0136/8, 0136/9, 0137, 0138, 0139/2, 0139/20, 0139/21, 0139/22, 0139/23, 0146, 0147/2, 0147/3, 0147/4, 0147/5, 0147/7, 0147/8, 0148, 0149/2, 0149/3, 0149/4, 0149/5, 0149/7, 0149/8, 0178, 0179, 0180/10, 0180/11, **0180/12, 0180/13, 0180/14**, 0180/15, 0180/16, 0180/17, 0180/18, 0180/19, **0180/2**, 0180/20, 0180/4, 0180/5, 0180/6, 0180/8, 0180/9, 0181/11, 0181/12, 0181/13, 0181/14, 0181/15, 0181/16, 0181/17, 0181/18, 0181/19, 0181/2, 0181/20, 0181/21, 0181/22, 0181/23, 0181/24, 0181/25, 0181/26, 0181/27, 0181/28, 0181/29, 0181/3, 0181/30, 0181/31, 0181/32, 0181/33, 0181/34, 0181/4, 0181/6, 0181/8, 0181/9, 0182, 0183

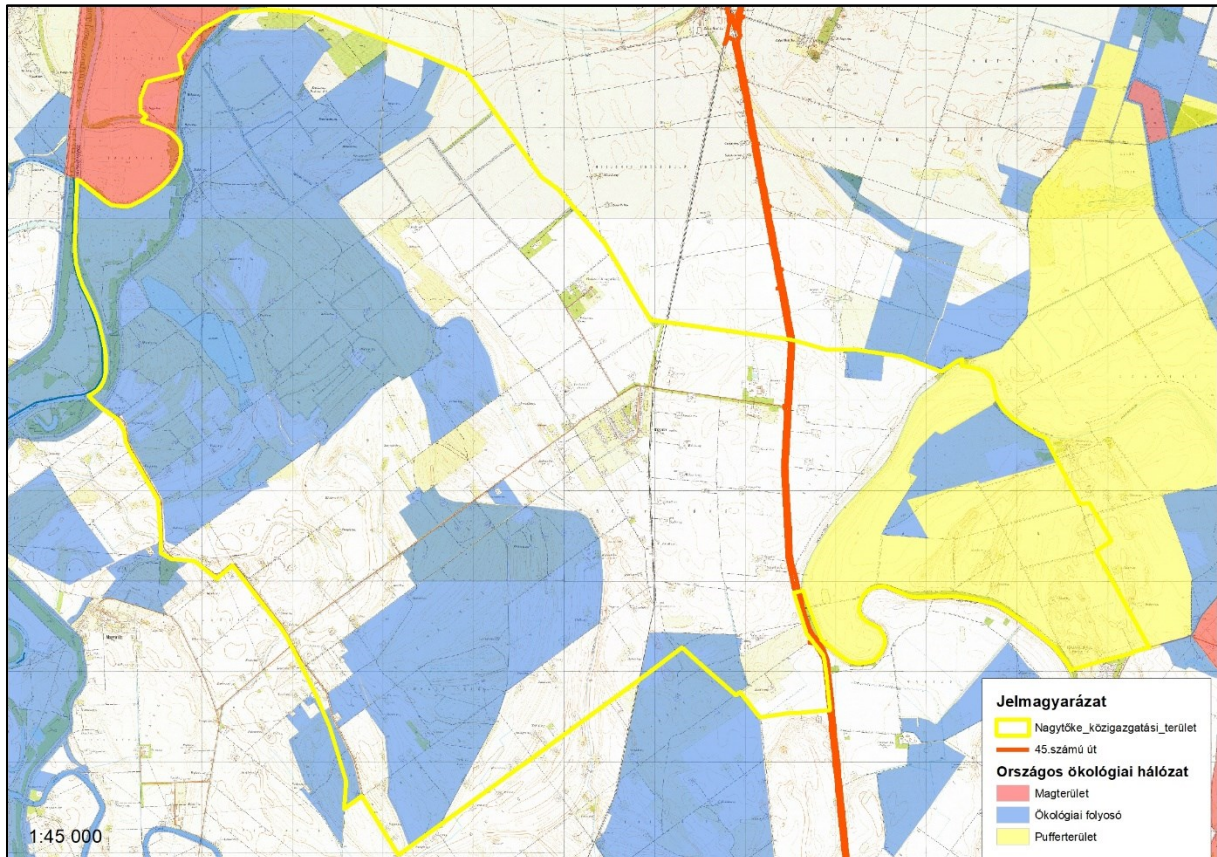
Az út jelenlegi telke, illetve kisajátítással érintett telkek sem szerepelnek a helyrajziszámos listában. Az úthoz közel fekvő vastagon szedett hrsz-ú telkek az út telkének a tervezett szélétől (kisajátítási vonal) legkevesebb 23 m-re vannak.

Országos Ökológiai Hálózat

A településen az Országos Ökológiai Hálózat érintettsége közepesnek tekinthető. A hálózat elemei közül mind a magterület, mind az ökológiai folyosó, mind a pufferterület megtalálható, bár a magterület csak nagyon csekély mértékben.

A kiterjedésük nagyjából a település jelentősebb gyepterületeire, csatornáira, valamint a Hármas-Körös hullámterére korlátozódik. Ez utóbbiaknak köszönhetően jórészt összefüggő hálózatot is alkothatnak. A kisebb kiterjedésű, egymással nem összefüggő foltokat *stepping stone*-nak, azaz „lépegető kőnek” hívja a szakirodalom.

Az országos ökológiai hálózat Nagytőke Község közigazgatási területén

A 45. számú főút környezetében az ökológiai hálózatnak nincs érintettsége.

A Szentessel határos részen a 45. út mellett húzódik az Országos ökológiai hálózat pufferterületének határa, az utat azonban nem érinti, a kiszélesített területét sem.

Növényvilág:

Az út mentén döntően szántóterületek találhatóak, de helyenként elsősorban tájidegen fajokból álló mezővédő erdősávok is megtalálhatóak az út mentén.

Az országút mellett végigfutó fasor fái érintettek a tervezett beruházás által. A gyakoribb ezekben található fajok a következők: amerikai nemes nyár (*Populus x euramericana*) és fehér akác (*Robinia pseudoacacia*) – ezek a leggyakoribbak -, továbbá keskenylevelű ezüstfa (*Elaeagnus angustifolia*), királydió (*Juglans regia*), kocsányos tölgy (*Quercus robur*), lepényfa (*Gleditsia triacanthos*), magas kőris (*Fraxinus excelsior*), magyar kőris (*Fraxinus angustifolia* ssp. *danubialis*), nyugati ostorfa (*Celtis occidentalis*), szürke nyár (*Populus x canescens*), vörös kőrisfa (*Fraxinus pennsylvanica*), zöld juhar (*Acer negundo*).

A meglévő út kétoldali szélesítése és a kerékpárút építése számos fa kivágását teszi szükségessé, Nagytőke területén az összes útmenti fa kivágásra kerül a terv szerint.

A fasorokat lehetőség szerint a közút területén kell pótolni. A fás szárú növények védelméről szóló 346/2008.sz. Kormányrendelet szerint Nagytőke jegyző határozza meg a fák kivágásának és pótlásának a rendjét és mértékét.

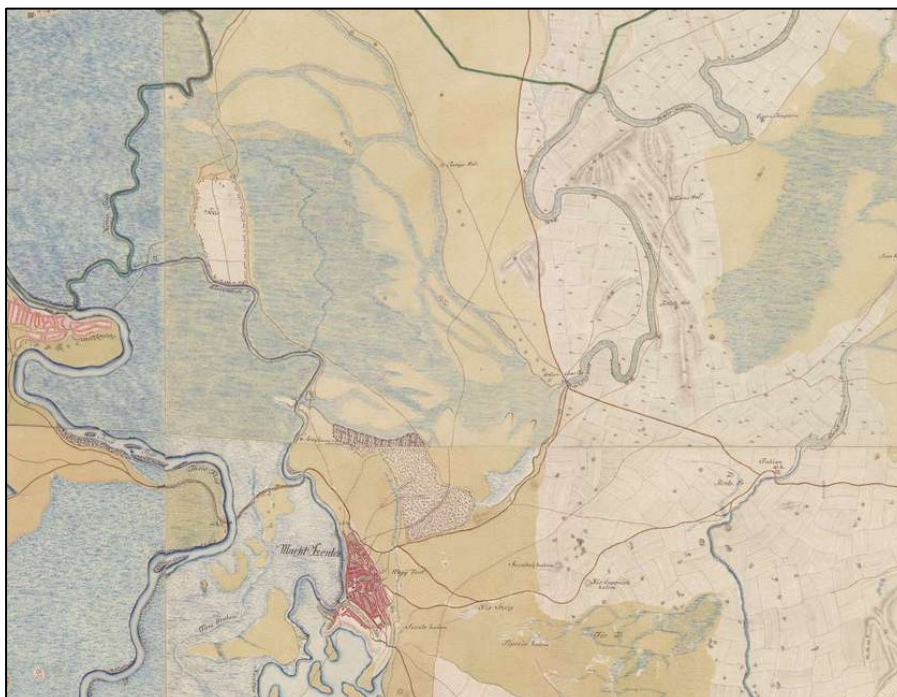
A fák pótlására növénytelepítési terv készült. Nagytőke Község Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2017. (XII.28.) önkormányzati rendelet 4. melléklete tartalmazza az őshonos fa és cserje fajokat, valamint a telepítésre javasolt egyéb fa- és cserjefajokat.

Az épített környezetre (településszerkezet):

A településszerkezetre a 45. sz. út felújítása és kismértékben nagyobb területigénybevétele nincs hatással Nagytőke településszerkezetére, az a belterülettől távol halad.

A kulturális örökségre;

A 45 sz. út nyomvonala megfigyelhető már az első katonai felmérésen is.

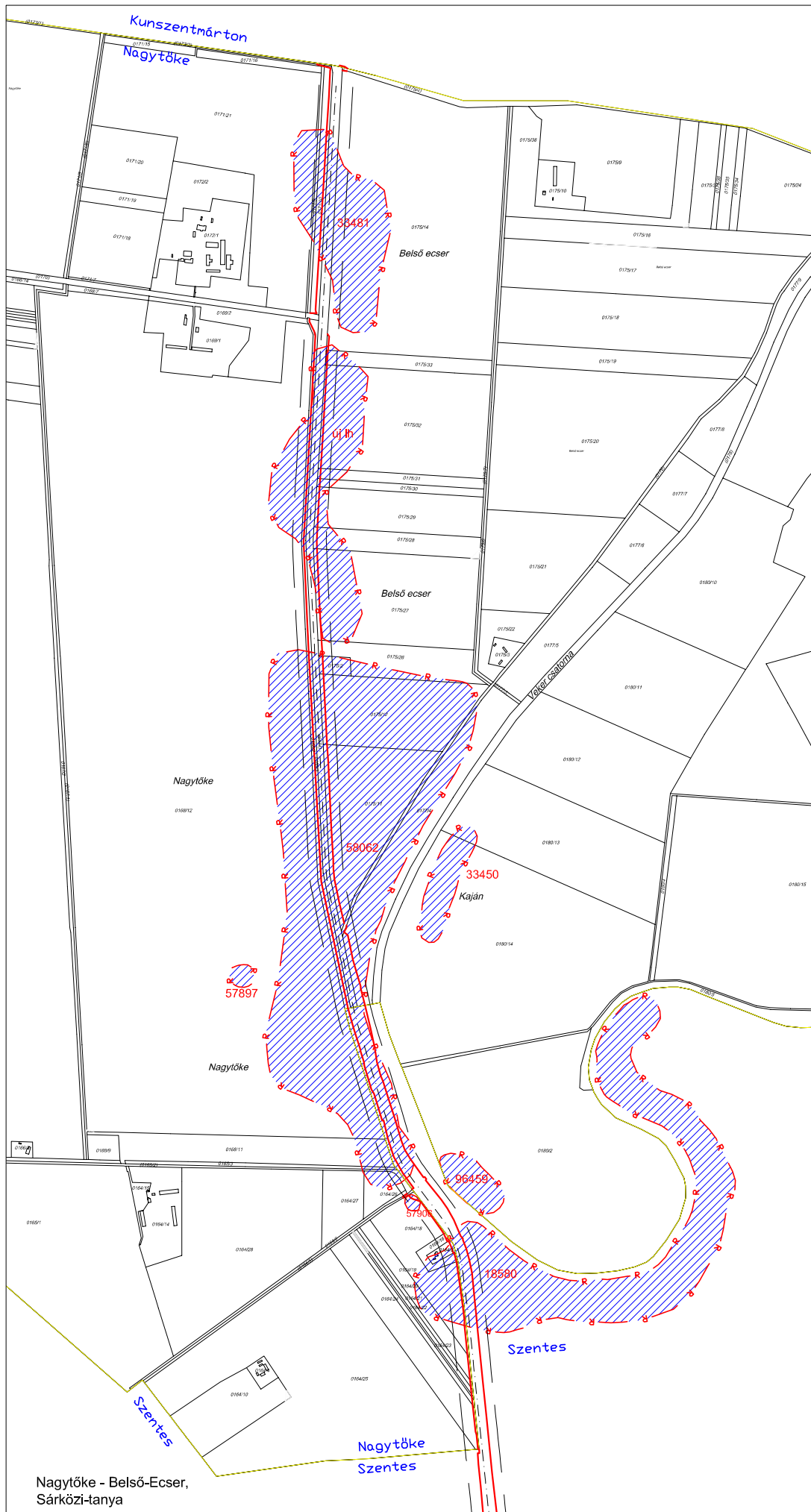
A kulturális örökség védelméről 2001. évi LXIV. törvény alapján a beruházás nagyberuházásnak minősül, a tervezési területre vonatkozóan a Nemzeti Régészeti Intézet elkészítette az Előzetes Régészeti Dokumentációt (ERD1).

A régészeti értékvizsgálat során azonosított régészeti lelőhelyek:

Név:	Nyilvántartási szám:	Információ forrása:	Lelőhely jellege:	Lelőhely kora:	Pozíciója:
Nagytőke – Belső-Ecser III., Nagytőke 39. lelőhely	33481	terepbejárás	telep	őskor, kelta, szarmata, gepida, Árpád-kor, késő középkor	érintett
Nagytőke – Belső-Ecser, Sárközi-tanya	Új lelőhely	-	telep	őskor, szarmata, késő középkor	érintett
<u>Nagytőke – Vekerpart, Nagytőke 125. lelőhely</u> Nagytőke – Nagytőke XI., Nagytőke 50. lelőhely Nagytőke – Belső-Ecser VII., Nagytőke 47. lelőhely Nagytőke – Belső-Ecser, Veker part, Nagytőke 46. lelőhely Nagytőke – Nagytőke VII., Nagytőke 49. lelőhely Nagytőke – Nagytőke VI., Nagytőke 48. lelőhely	58062 57896 57895 57894 33488 33487	helyszíni szemle, ásatás, terepbejárás	telep	Körös-kultúra, alföldi vonaldíszes kultúra, szakálhádi csoport, tiszai kultúra, középső rézkor, késő rézkor, bronzkor, késő bronzkor, gávai kultúra, kora vaskor, kelta, szarmata, gepida, Árpád-kor, késő középkor, kora újkor	érintett
Nagytőke – Kaján, Holup-tanya, Nagytőke 4. lelőhely	33450	terepbejárás	telep	középső neolitikum, kelta, szarmata	pufferzónában
			szórványlelet	alföldi vonaldíszes kultúra, szakálhádi csoport	
Szentes – Nagytőke XII., Szentes 51. lelőhely	57897	terepbejárás	telep	újkőkori, népvándorlási kor, Árpád-kor, késő középkor	pufferzónában
Nagytőke – Nagytőke XVI., Nagytőke 63. lelőhely	57906	terepbejárás	telep	őskor, Árpád-kor	pufferzónában
Nagytőke – Kaján XVIII., Nagytőke 145. lelőhely	96459	terepbejárás	telep	szarmata	pufferzónában

Az ERD a tervezett földmunkák valószínűsíthető jellegét figyelembe véve a beruházás esetén szükségesnek tartja további örökségvédelmi vizsgálatokat, összes nagytőkei érintett lelőhely esetében próbafeltárást kell végezni.

Régészeti lelőhelyek Nagytőke területén a 45. sz. főút mentén

Nagytőkén műemlék, műemléki terület nem található.

Helyi értékvédelem: Nagytőke Község Önkormányzata Képviselő-testületének a településkép védelméről szóló 15/2017. (XII.28.) önkormányzati rendelete szerint helyi védelem alatt álló épületek/építmények:

- Fahíd (Széchenyi tér, belvízi csatorna felett, hrsz. 2/3)
- **Kálváriakereszt (Külterület, hrsz. 0177/4)**
- Millenniumi emlékmű (Széchenyi tér, hrsz. 2/4)
- Parkfőkapu (Széchenyi tér, a millenniumi emlékmű körüli park, hrsz. 2/4)
- Születésfa (Széchenyi tér, hrsz. 35)
- Vasútállomás (Vasútállomás, hrsz. 0157/7).

Nagytőke és Kunszentmárton közigazgatási határán, a 11+000 km szelvényben, az út jobb oldalán Kunszentmárton területén található egy kálvária kereszt. Itt kerül kialakításra a kerékpáros pihenő. Az út korszerűsítése nem érinti a keresztet és közvetlen környezetét.

Nagytőke területén, a főút 13+700 km szelvényénél bal oldalon a 0177/4 hrsz.-ú telken áll a helyileg védett kálvária kereszt az út mentén. Az út korszerűsítése nem érinti a keresztet és közvetlen környezetét.

Kálvária kereszt a főút 13+700 km szelvényénél bal oldalon

Kálváriakereszt (Külterület, hrsz. 0177/4)

Összefoglalóan megállapítható, hogy a 45. sz. út felújítása és területigénybevételének nincs jelentős negatív környezeti hatása.

4.b) Társadalmi hatások

A korszerű közúti közlekedésnek és a kerékpáros összeköttetés megteremtésének általánosságban pozitív hatása van a társadalomra.

Nagytőke 325 fős község (2021. jan. 1.), mely 70 éve önálló közigazgatás szempontjából. A lakosságszám folyamatosan csökkent: 1960-ban még 1334-en laktak a településen, 2002-ben 506-an.

- a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi kapcsolatok rendszere, társadalmi mobilitás);

A 45. sz. főút korszerűsítése, mellette a kerékpárút megépítésének pozitív hatása van a településen élő népesség életmódjára. Közvetve a társadalmi kapcsolatok rendszerére és a társadalmi mobilitásra is.

- a foglalkoztatásra és megélhetésre;

A közlekedés komfortosabbá tételének közvetetten van pozitív hatása a foglalkoztatásra.

- a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire;

A közlekedés komfortosabbá tételének és a kerékpárút építésének pozitív hatása a szabadidő eltöltésre, a rekreációs lehetőségekre.

- a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére;

A közlekedés komfortosabbá tételének és a kerékpárút építésének pozitív hatása van a népesség életminőségére, a felújított közúton történő közlekedésnek, valamint a kerékpározásnak a környezetre pozitív hatással lesz, ezzel javítva a lakosság életminőségét és egészségi állapotát.

- a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére;

A közlekedésfejlesztésnek pozitív hatása lesz a társadalom biztonságérzetére, mert a közlekedés a felújított főúton és a kerékpárúton lényegesen biztonságosabb lesz, különösen, hogy a kerékpárral közlekedők jelenleg a keskeny főúton kénytelenek haladni a jelentős személygépkocsi és teherforgalom mellett.

Összefoglalóan megállapítható, hogy a 45. sz. út felújításának és a kerékpárút megépítésének pozitív hatása lesz Nagytőke társadalmára.

4.c) Gazdasági hatások:

A korszerű közúti közlekedésnek és a kerékpáros összeköttetés megteremtésének általánosságban pozitív hatása van a gazdaságra.

A település vezetésének szándéka, hogy katalizátora legyen a hely termelő gazdaság megteremtésében. A település erőssége, hogy 130-as számú Szolnok–Hódmezővásárhely–Makó-vasútvonalvasút mellett fekszik.

- a településszerkezetre (területek rendeltetésének változása vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai):

A 45. sz. főút korszerűsítése, mellette a kerékpárút megépítése nem jelenti a településszerkezet, a terület rendeltetésének korlátozását, hanem komfortosabbá teszi a jelenlegi területhasználatot.

- természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai):

A beillesztésnek nincs hatása a természeti erőforrások kiaknázásának lehetőségeire és korlátaira.

- az ipar térbeli szerkezetére:

A 45. sz. főút korszerűsítésének megvalósítása az ipar térbeli szerkezetét tekintve elsősorban a városok (Kunszentmárton, Szentés) iparára lesz pozitív hatás, mivel ott épültek ki ipari parkok. Nagytőke esetében a jó közúti kapcsolat jelenthet vonzerőt az ipari szereplők számára.

- a mezőgazdaságra:

A 45. sz. főút korszerűsítésének megvalósítása nyomán a mezőgazdasági termékek szállításának feltétele kedvezőbb lesz.

- az idegenforgalomra:

A 45. sz. főút korszerűsítése, mellette a kerékpárút megépítése pozitív hatású lesz az idegenforgalom szempontjából.

- a térség vagy település eltartó képességére és versenyképességére:

A 45. sz. főút korszerűsítése, mellette a kerékpárút megépítése közvetetten pozitív hatású lesz a térség és a település eltartó képességére és versenyképességére.

Könnyebb lesz közúton elérni Nagytőkéről északi irányba Kunszentmártont és az M44 sz. főutat, déli irányba pedig a járási székhelyt Szentest.

- a műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati és geotechnikai viszonyok, műtárgyak):

A 45. sz. főút korszerűsítése, mellette a kerékpárút megépítése hozzájárul a környező műszaki infrastruktúra fejlesztéséhez.

- az ingatlanérték alakulására:

A 45. sz. út jelenlegi telke állami tulajdonban van. Az út felújításához és a kerékpárút megépítéséhez, a csapadékvíz elvezetésének megoldásához az út telkének szélesítése szükséges. Nagytőke külterületén az út melletti magántulajdonú telkekből történő kisajátítás (út céljára történő lejegyzés) során ezek az út menti sávok az állami tulajdonba kerülnek. A megmaradó telkek használhatók lesznek, épület kisajátítására, elbontására nincs szükség.

A környék ingatlanjainak értékét a főút felújítása, a kerékpárút vezetése növelni fogja.

Összefoglalóan megállapítható, hogy a 45. sz. út felújításának és a kerékpárút megépítésének pozitív hatása lesz Nagytőke gazdaságára.

Tárgy: Nagytőke kunhalom adatszolgáltatás kérés

Feladó: Naturplan Mérnöki és Szolgáltató Vállalkozás <naturplanvallalkozas@gmail.com>

Dátum: 2023.08.01. 10:47

Címzett: kmnp@kmnp.hu

CC: Wittek Krisztina <wittekk@t-online.hu>

Tisztelt Dr. Tirják László Igazgató Úr!

"Az Országos területrendezési terv és a Csongrád-Csanád megyei területrendezési terv övezeti tervlapjain meghatározott 45. sz. országos főút nyomvonalának településrendezési mélységű pontosítása a 76/2009. (IV.8.) Korm. rendelet szerinti területrendezési hatósági eljárás lefolytatásához" megnevezésű projekt kapcsán a tervezést végző cég megbízásából készítem a projekthez kapcsolódó táj- és természetvédelmi munkarészeket.

Ehhez kapcsolódóan kérném Önöktől a rendelkezésükre álló legfrissebb térinformatikai állományt a Nagytőke község közigazgatási területén fellelhető kunhalmokról.

A 45. számú főút közvetlen közelében is található kunhalom a Természetvédelmi Információs Rendszer adatbázisa alapján. Kénném szíves tájékoztatásukat ennek a halomnak a jelenlegi helyzetéről, természetvédelmi státuszáról.

Köszönettel:

Faggyas Szabolcs

szakértő

Naturplan Mérnöki és Szolgáltató Vállalkozás

Székhely: 6763 Szatymaz, Bokor u. 3.

Tel.: +3630/270-7766

1569-1/2023.i.kt.sz.
Üi.: Greksza János

Tárgy: Nagytőke Község közigazgatási területén található kunhalmok, - tájékoztatás

Mell.: Nagytőke kunhalom fedvény (.shp)

Faggyas Szabolcs szakértő úr
részére

naturplanvallakozas@gmail.com

A Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatósághoz érkezett Nagytőke Község közigazgatási területén található kunhalmokkal kapcsolatos megkeresésére a Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság részéről, mint a védett természeti területek és a védett természeti értékek, valamint a Natura 2000 területek természetvédelmi kezelője az alábbi tájékoztatást adom.

A Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság rendelkezésére álló adatok alapján Nagytőke Község közigazgatási területén 8 db olyan halom található, amely minden tekintetben megfelel a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 23.§ (3) bekezdés f) pontja. definíciójának.

A halmok elhelyezkedését és részleges kiterjedését (átmérő) a mellékelt digitális fedvény tartalmazza.

A halmok nagy mennyisége és eltérő természetvédelmi, történeti és tájképi értékessége megkívánja, hogy bizonyos kategóriákat állítsunk fel rangsorolásukra.

Ahhoz, hogy gyakorlati védelmük megvalósulhasson, ismernünk kell a legfontosabb, legvédendőbb, legveszélyeztetettebb halmok sorát. Ezért egy hétfokú skálát (1–6 és 0) dolgoztunk ki, melyben a jelentős halmok az 1-es, 2-es és 3-as, a nem jelentősek a 4-es és 5-ös számot kapják, a már elpusztított halmok pedig a 6-os és 0-s jelölést.

1-es kategória. Minden löszfalnövényzettel rendelkező halmot ide soroltunk, továbbá azokat, melyeken értékes löszgyep található, vagy ha nem is értékes a növényzetük, alapvető, meghatározó elemei a tájnak.

2-es kategória. Azok a halmok szerepelnek itt, melyeken összefüggő, de kevésbé értékes löszgyep található, vagy tájképileg nagyobb jelentőséggel bírnak.

3-as kategória. A tájképileg már jelentőséggel bíró, legalább 1,5 m-es magasságú, valamint a régészeti vagy történetileg kiemelkedő halmokat soroltuk ide (utóbbiak általában fontos lelőhelyek, több esetben például középkori templomalapot, temetőt rejtenek magukban), továbbá azokat, amelyek nem meghatározó löszgyepmaradványt őriznek.

4-es kategória. Azok a halmok szerepelnek itt, melyek természetvédelmi és tájképi értéke nem meghatározó, felületük legnagyobb részét szántják, fennmaradásukat azonban egy rajtuk vagy közelükben található objektum (háromszögelési pont, dűlőút, út mezsgye, fasor, erdősáv, gyepszél, csatorna part stb.) elősegítheti.

5-ös kategória. Ezek a halmok tájképileg nem meghatározók, egész felszínü mezőgazdasági művelés alatt áll. Sokuk már közel áll a 6-os kategóriához, vagyis hogy teljesen mértékben elszántsák őket.

6-os kategória. Ide tartoznak az elpusztított halmok közül azok, melyeket elszántottak vagy elhordtak, vagyis földfelszíni részük megsemmisült. Ezek nyilvántartásba vétele azért is fontos, mert a föld alatt esetleg még fellelhető a halom alaptemetkezése, illetve egyéb, ehhez kapcsolódó régészeti objektum.

0-s kategória. A halmot alaptemetkezésével együtt elpusztították. Leggyakoribb eset, hogy az egész halmot (legtöbb esetben az alatta lévő orom vonulatot, hátat is) elbányászták. Előfordul még — általában belterületeken vagy azok szélein —, hogy a halmot elplanírozták, helyét feltöltötték és beépítették.

A Tvt. definíciójának alapvetően az 1-3. kategóriájú halmok felelnek meg, azonban a régészeti szempontból különösen jelentős 4-5. kategóriájú halmok még megfelelhetnek (kultúrtörténeti emlék), azonban Nagytőkén ilyen nem ismert.

Szarvas, elektronikus bélyegző szerint

Dr. Tirják László
igazgató

Kapják:

1. Címzett (naturplanvallalkozas@gmail.com)
2. Irattár

 NEMZETI INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTŐ ZRT.	7. sz. emlékeztető Tervezési egyeztetés – Szentes Város Önkormányzata	2022.05.03.
--	--	--------------------

Projekt:	„45. sz. Kunszentmárton-Szentes-Hódmezővásárhely másodrendű főút 11,5 tonnás megerősítésére” vonatkozó előzetes vizsgálati dokumentáció/ környezeti hatástanulmány és Engedélyezési Tervdokumentáció és Kiviteli Tervdokumentáció” tervezési feladatainak elvégzése.
-----------------	--

Projektszám:	K045.02
Egyeztetés helyszíne:	Szentes Város Önkormányzata Polgármesteri Hivatal hivatali helyiségében
időpontja:	2022.05.03.
Jelen vannak:	Jelenléti ív szerint
Egyeztetést vezeti:	Homola Zoltán
Csatolt dokumentumok:	jelenléti ív
Emlékeztetőt kapják:	Jelenlévők

Előzmények:	Felelős/ határidő
<p>NIF Zrt. (továbbiakban: Megrendelő) nyílt közbeszerzési eljárást indított a „45. sz. Kunszentmárton-Szentes-Hódmezővásárhely másodrendű főút 11,5 tonnás megerősítésére” tárgyú infrastrukturális fejlesztés [Projekt] tervezési feladatai vagy egyes tervezési feladatai elvégzése érdekében „11,5 tonnás burkolat-megerősítés engedélyezési és kiviteli terveinek elkészítése Kelet-Magyarországon, I. ütem, 3 részben” tárgyban. A közbeszerzési eljárás értékelési szempontjai alapján nyertes ajánlattevőként az UNITEF'83 Zrt. (továbbiakban: Tervező) került kiválasztásra az alábbi részben:</p> <p>1. rész: „Tervezési szerződés a 45 sz. Kunszentmárton-Szentes-Hódmezővásárhely másodrendű főút 11,5 tonnás megerősítésére: engedélyezési és kiviteli tervek készítése, szükséges engedélyek megszerzése”</p>	
<p>Az egyeztetés részletei:</p>	
<p>1. Bemutatkozás, kommunikáció:</p> <p>NIF Zrt. részéről Koleszárík Csaba projektvezető üdvözölte a megjelenteket és röviden ismertette, hogy a tervezési projekt keretében környezetvédelmi terv, ezt követően engedélyezési majd kiviteli terv készül. Tervező feladata a szükséges engedélyek megszerzése is és a tervezés véghatárideje 2024. március.</p> <p>Homola Zoltán, a tervező UNITEF'83 Zrt. projektvezetője is köszöntötte a megjelenteket és bemutatta a tervezői oldalt képviselő kollégákat. Ezt követően a megjelentek rögzítették, hogy a kapcsolattartásnál az egycsatornás kommunikációra törekednek, ezért a levelezés (elektronikus is) a megrendelő NIF Zrt. felé Koleszárík Csaba projektvezető (és másolatban Nagy Noémi, beruházási mérnök; nagy.noemi@nif.hu), a tervező UNITEF'83 Zrt. felé Homola Zoltán kiemelt projektvezető, Szentes Város Önkormányzata felé pedig Labádi-Fébert Andrea műszaki iroda irodavezető felé történjen.</p>	
<p>2. Műszaki kérdések</p> <p>Ezt követően Homola Zoltán UNITEF'83 Zrt. röviden bemutatta a Kunszentmárton-Hódmezővásárhely szakasz főbb tervezési feladatait, a tervezendő csomópontokat, kerékpárút szakaszokat. Ismertette azon létesítményeket, melyek más beruházásban kerülnek megtervezésre:</p>	

- a 45. sz. főút és a 4405. j. nagymágocsi út körforgalmú csomópontja, melyet Magyar Közút Nzrt. tervezetett meg, építési engedéllyel rendelkezik és 2022. évben megkezdődik az építése
- Hódmezővásárhely Barattyos-Ördögös közötti kerékpárút: tervezetett Hódmezővásárhely Önkormányzata, jelenleg folyik az engedélyezési eljárás.
- 451. sz. főút 11,5 t megerősítése. A 45-451. főutak csatlakozásában jelen 45. sz. főúti projekt keretében kerül megtervezésre a körforgalom.

Tájékoztatást adott arról, hogy a tervezett kerékpárutak csatlakoznak a meglévő szakaszokhoz, azok felülvizsgálatát követően, így a Tervező alapvetően a meglévő szakaszok elhelyezkedéséhez igazodik. A váltás a főút két oldala között forgalombiztonsági okból csak korlátozottan alakítható ki, elsősorban a tervezett vagy meglévő körforgalmaknál javasolt. Ennek megfelelően a tervezett kerékpárút a Kunszentmárton-Szentes-Szentlászló közötti szakaszon elsődlegesen a főút szelvény szerinti jobb oldalán, míg a Szentes adótorony és az MK által tervezett 4405. j. úti körforgalmi csomópont között a bal oldalon, a körforgalom és a jelenleg tervezett kerékpárút ördögösi végpontja között a jobb oldalon vezet.

Szénászky Zsolt Nagytőke polgármestere: a nagytőkei szakasz ismertetését elfogadja, észrevétele nincsen, de a későbbiekben is kér tájékoztatást. Elmondta, hogy Nagytőke Községnek jelenleg nincs településrendezési terve.

Homola Zoltán hangsúlyozta, hogy jelen egyeztetés egy kezdő megbeszélés, a tervezés előrehaladásával konkrét témákban a Tervező meg fogja ismételten keresni az Önkormányzatokat.

Labádi-Fébert Andrea Szentes Város műszaki iroda vezető: elmondta, hogy a Megyei Önkormányzat előkészítésében új kerékpárutak vannak tervezés alatt, többek között a meglévő kerékpárút folytatása Szentlászló és a 4401. j. út között, egyúttal kérte a Szarvas felé vezető tervezett kerékpárút csatlakozásának is a vizsgálatát.

Tájékoztatott továbbá arról, hogy a 45. sz. főút bal oldalán az Iskola dűlőtől a 22+000 km szelvényig a Hungerit Zrt. erősáramú kábelt fektetett, mely lehetséges, hogy a közműterképen még nem szerepel. Ennek nyomvonalát megküldjük a tervező felé.

Nagy Zoltán Magyar Közút Nzrt: jelezte, hogy erről a tervezésről a közútkezelőnek nincs tudomása, kéri egyeztetni MK Nzrt.-vel.

Homola Zoltán: kérte a kontakt személy megadását a Megyei Önkormányzatnál.

Koleszárík Csaba NIF Zrt. projektvezető szintén kérte az elhangzottak alapján a további egyeztetést, mivel ez kihatással lehet a 45. sz. főúti tervezési feladatra is.

Homola Zoltán felvetésére **Labádi-Fébert Andrea** elmondta, hogy a Szentlászló térségében lévő hőtávvezeték (amely a Tervező tájékoztatása szerint nem található meg az e-közmű rendszerben) tulajdonosa az Árpád-Agrár Zrt., kéri Nagy Gyula vezérigazgató-helyettessel vegye fel a tervező a kapcsolatot. Ezen felül jelezte, hogy a közmű-nyilvántartások a külterületi részeken meglehetősen hiányosak, ezért javasolja, hogy minden környéki szolgáltatótól kerüljön beszerzésre egy nemleges nyilatkozat az esetleges érintettség vonatkozásában.

Homola Zoltán ismertette a 45. sz. főút szentesi szakaszát, kiemelve a fontosabb egyeztetendő pontokat, úgymint az északi városkapu (forgalomcsillapító) szükségessége, a jelenleg 40 km/h sebességkorlátozást igénylő kissugarú ív problémája, az Attila u.-i körforgalom, a jelenlegi lakott területi szakasz (kb. 1,5 km) esetleges meghosszabbítása, a Vásárhelyi úti meglévő csomópont ki-

 NEMZETI INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTŐ ZRT.	7. sz. emlékeztető Tervezési egyeztetés – Szentes Város Önkormányzata	2022.05.03.
--	--	--------------------

alakítása, a MÁV vasútvonal és az iparvágány keresztezése, meglévő kerékpárút keresztmetszete és elhelyezkedése.

Fentiekkel kapcsolatban a résztvevők az alábbiakat rögzítették:

Nagy Zoltán: elmondta, hogy MK Nzrt. a 45. sz. főutat nem kívánja lakott területbe vonni, hiszen akkor járda, közvilágítás kiépítése szükséges. Amennyiben közvilágítás épül, akkor ennek üzemeltetéséről kéri az Önkormányzat nyilatkozatát.

Koleszárík Csaba megerősítette, hogy közvilágítás csak abban az esetben építhető ki lakott területen, ha az üzemeltetés vállalásáról az Önkormányzat előzetesen nyilatkozik.

Nagy Zoltán: a 45. sz. főút mellett egy szervízút funkció kellene annak érdekében, hogy a főútról a közvetlen ingatlan kiszolgálás megszüntethető legyen.

Berta József UNITEF'83 Zrt. jelezte, hogy jelenlegi információk alapján erre nem mindenhol lesz lehetőség, de jelenleg folyik a geodéziai felmérés, ezt követően Tervező megvizsgálja a lehetőségeket.

Hunkó József MK Nzrt. megyei igazgató átadta az Önkormányzat részére a lakott terület jelzésével kapcsolatos korábbi MK-Város megállapodás dokumentumát. Abban maradtak **Labádi-Fébert Andreával**, hogy Polgármester Úr részvételével megszerveznek egy egyeztetést az MK NZrt.-vel, amely alkalommal pontosan tisztázhatók az érintettek igényei, elképzelései és esetleges vállalásai a lakott terület határával kapcsolatban. Ennek eredményéről **Homola Zoltán** és **Koleszárík Csaba** is tájékoztatást kér.

Homola Zoltán: a temető sarkánál lévő kissugarú ív növelését elvi szinten a Tervező megvizsgálta. Az ív belső oldalán lévő telephely kerítése és csarnok épületeit figyelembe véve reálisan olyan mértékű átépítésre lát lehetőséget, mellyel a jelenlegi 40 km/h 50 km/h-ra növelhető. Ennek pontosítása és igazolása csak a részletes geodéziai felmérés ismeretében a későbbiekben lesz lehetséges.

Hunkó József: kéri megvizsgálni és lehetőség szerint biztosítani a meglévő ív növelését. A településkapu létesítésével egyetért, helyének kijelölésére javaslatot várnak.

Homola Zoltán: a meglévő vasúti és iparvágány átjáróval kapcsolatban egyeztetett MÁV Vezérigazgatósággal és a Szegedi Igazgatósággal is, ahol a város igényére hivatkozva az iparvágány keresztezés megtartását írta elő MÁV. Az erről szóló levelezést Tervező a Város részére megküldi és kéri az igénnyel kapcsolatos állásfoglalást.

Az Attila u.-i körforgalom megmarad, itt a Város kéri a zebrák felülvizsgálatát.

Vásárhelyi úti csomópont: **Nagy Zoltán** MK Nzrt. felvetette az Ipartelepi út – Hódmezővásárhely irány folyamatos ívvel való kiemelését. A Város jelezte, hogy a forgalmi igények ezt véleményük szerint nem támasztják alá, mivel a Szentes központba délről irányuló forgalom jelentős. **Homola Zoltán** válaszában elmondta, hogy a tervezéshez forgalmi vizsgálat készül, melynek keretében forgalomszámolás is sor kerül. Ennek ismeretében lehet végső döntést hozni a csomópont esetleges módosításáról. A jelen tervezési feladatban nem szerepel ennek a csomópontnak az átépítése.

Szabó Tibor György Szegvár Nagyközség polgármestere: jelezte, hogy a Mindszent-Szegvár-Szentes kerékpárút tervezés alatt van, melynek nyomvonal a 451. j. út déli oldalán csatlakozik a 45. sz. főúthoz. Kéri a tervezendő körforgalomban ennek a figyelembe vételét.

Zlinszky-Donát Eszter UNITEF'83 Zrt.: információt kért az adatszolgáltatások alapján Szegvár területén lévő öntözött terület kezelőjével kapcsolatban.

Szabó Tibor György a válaszhoz kérte, hogy Tervező küldje meg az érintett

 NEMZETI INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTŐ ZRT.	7. sz. emlékeztető Tervezési egyeztetés – Szentes Város Önkormányzata	2022.05.03.
--	--	--------------------

helyrajzi számokat.

Hunkó József: a mezőgazdasági területmegközelítés szabályozása miatt a 4405. j. úti csomópont és Szentes között kéri megvizsgálni szervizút kialakításának lehetőségét és szükségességét.

Homola Zoltán: a földhivatali állapot, rendelkezésre álló közúti terület és a geodéziai felmérés figyelembe vételével a kérést Tervező megvizsgálja.

Nagy Zoltán kérte, hogy a külterületi körforgalmi csomópontok tervezése során kialakítandó közvilágítással kapcsolatban Tervező egyeztessen a közútkezelővel.

Labádi-Fébert Andrea Tervező kérdésére elmondta, hogy jelenleg folyamatban van a Város településrendezési eszközeinek a módosítása, de ez a 45. sz. főút térségét nem érinti. Ugyanakkor jelezték, hogy a Szarvasi u. 3/b alatti telephelyen új csarnok építése folyik.

Nagy Zoltán ezzel kapcsolatban rögzítette, hogy erre vonatkozóan új útcsatlakozás kialakítására közútkezelői hozzájárulást nem kértek MK Nzt.-től.

Zlinszky-Donát Eszter tájékoztatást adott, hogy Tervező adatot kért az illetékes nemzeti Parktól a térségben lévő kunhalmokkal kapcsolatban, de kérte az Önkormányzatok ezzel kapcsolatos információit is. Az Önkormányzatok további információkat nem adtak.

Labádi-Fébert Andrea Berezsvei Csillával, Szentes város főkertészével (aki az Önkormányzat környezetvédelmi referense is) javasolta ezügyben felvenni a kapcsolatot.

Borbás Tamás Derekegyház Község alpolgármestere: jelenleg nincsen a 45. sz. főút térségét érintő rendezési tervi módosítás folyamatban. Egyúttal jelezte, hogy tudomása van arról, hogy Ördögősnél a meglévő út 4,0 m burkolatszélességgel és vegyes használati céllal történő kiépítése van folyamatban, kérdezte, hogy ez esetben a 45. sz. főúton létesül-e kanyarodósáv csomópont. **Nagy Zoltán** válaszában elmondta, hogy ebben az esetben nem szükséges csomópont kialakítása.

3. Egyebek

Résztvevők rögzítették, hogy a távlati Szentes keleti elkerülő szakasz csatlakozása a 45. sz. főúthoz nem része jelen tervezési projektnek.

A Szentes Város területén településkapuval, a lakott terület határának jelzésével kapcsolatban a döntésekhez további megbeszélésekre van szükség, melyet az önkormányzati belső egyeztetéseket követően lehet összehívni.

 NEMZETI INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTŐ ZRT.	7. sz. emlékeztető Tervezési egyeztetés – Szentés Város Önkormányzata	2022.05.03.
--	--	--------------------

Az emlékeztetőt összeállította	Név	Aláírás
Tervező	Homola Zoltán	
	Berta József	
Az emlékeztetőt ellenjegyezte		
Szentés Város Önkormányzata részéről:	Labádi-Fébert Andrea	
Megrendelő részéről:	Koleszárík Csaba	

